Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA KRANJ

Številka 33 – leto XIV. – 6. september 1975

25let našega samoupravljanja

6. septembra praznujemo 25–letnico zasedanja prvega delavskega sveta. Tega dne so se zbrali izvoljeni predstavniki delavcev v Kranju in pod vodstvom prvega predsednika Ivana Bečana razpravljali o nalogah, ki so hkrati s prevzemom tovarne v upravljanje prešle v njihovo pristojnost. Začeli so uresničevati besede tovariša Tita: „. . . Geslo delavskega gibanja „Tovarne delavcem" vsebuje celoten program socialističnih odnosov v proizvodnji – v pogledu pravic in dolžnosti delavcev – in se zato more in mora uresničiti v praksi, če mislimo zares zgraditi socializem. Od takrat pa do danes je steklo veliko vode po Savi, priče smo ogromnemu in neslutenemu razvoju Iskre, ki se je iz skromnih partizanskih radio–delavnic v Starih žagah prelevila v eno najsodobnejših elektrokovinskih industrij v Jugoslaviji s 27.800 zaposlenimi. Seveda pa ves ta razvoj ne bi bil mogoč, če ne bi delavci tako aktivno sodelovali pri vseh samoupravnih odločitvah. Ravno slednje (pa najsi gre za investicije v najmodernejšo tehnologijo ali pa za vprašanja družbenega standarda zaposlenih) so bistveno pripomogle k temu. Poslovna politika, ki so jo v teh letih začrtali in določali organi delavskega samoupravljanja, je bila vseskozi napredna, jasno določena in dolgoročna. Je hkrati tudi odraz visoke zavesti in odgovornosti kolektiva ZP Iskra.

Čeprav nas včasih pestijo naše lastne razsežnosti (saj imamo že 65 TOZD po vsej Sloveniji), pa se zagnano trudimo za nadaljnji razvoj in uspehe. Z izvozom naših izdelkov smo prodrli v najoddaljenejše kraje na zemeljski obli. Iskrino zvezdo kot simbol kvalitete cenijo po vsem svetu.

Vendar pa nas vsi ti uspehi ne smejo uspavati in zavajati v samovšečnost, saj bi to pomenilo le nazadovanje. Le boljša produktivnost, kvaliteta izdelkov, likvidnost in uspešnejši izvoz nam bodo omogočili nadaljnjo rast tudi v prihodnje. Predvsem se moramo tega zavedati v sedanjem trenutku ter v tem duhu tudi sprejemati svoje samoupravne odločitve! Pozabiti pa tudi ne smemo, da smo del naše jugoslovanske samoupravne socialistične družbe. Znotraj kolektiva moramo rešiti vprašanje komuniciranja in informiranja, potrebno za uresničevanje delegatskih razmerij. Le z nadaljnjim izpopolnjevanjem medsebojnih odnosov, kjer ne bo merilo zgolj dinar in osebni prestiž, bomo tudi v samoupravljanju dosegli tisto stopnjo, ki nam bo v čast.

Viktorija Budkovič–Rayyes

INDUSTRIJA AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV

V prvem polletju dobro gospodarili

Industrija avtoelektričnih izdelkov je ena izmed redkih v Iskri, ki je sedanja gospodarska kriza – v Jugoslaviji in v svetu – ni skoraj prav nič prizadela. Medtem ko se nekatere druge Industrije borijo z zmanjšanim povpraševanjem po njihovih izdelkih, pa bi lahko Avtoelektrika – s tem mislimo na celotno industrijo – prodala še mnogo več, toda tega ji proizvodne zmogljivosti trenutno še ne dopuščajo.

V Industriji avtoelektričnih izdelkov, ki združuje temeljne organizacije Mali zaganjalniki, Veliki zaganjalniki, Generatorji, Vžigalne tuljave, Žarnice, Avtoelektro, Delovna sredstva in Delovna skupnost, so v letošnjem prvem polletju dobro gospodarili. Zastavljene proizvodne programe so posamezne temeljne organizacije izpolnile dokaj ugodno, slabši so rezultati le v Malih zaganjalnikih, kjer se še vedno borijo s težavami zaradi začetnega zagona.

Nekoliko pod načrtovano ravnijo so tudi v Generatorjih, kjer pa so težave že premostili proti koncu polletja, vendar niso mogli nadoknaditi celotnega proizvodnega izpada prvih mesecev. Zaradi selitve v nove prostore je tudi „končni obračun" prvih šestih mesecev tovarne Žarnice nekoliko pod predvidevanji.

V delovnem načrtu za leto 1975 so v Industriji avtoelektričnih izdelkov predvidevali močan porast obsega poslovanja. Ta porast naj bi pogojilo vključevanje novih zmogljivosti, hkrati pa naj bi nanj vplivala tudi postopna specializacija in z njo delitev dela znotraj industrije. Vsa predvidevanja so slonela na oceni tržne konjunkture na domačem in tujem trgu.

Rezultati poslovanja v obdobju januar – junij kažejo, da so se njihova predvidevanja uresničila, opaziti pa je tudi gibanja, ki odstopajo od zastavljenih okvirov. Med te „nebodigatreba" naj uvrstimo predvsm zaposlovanje, zaloge in terjatve, ki v mnogočem zmanjšujejo sicer ugodne rezultate po obsegu prodaje, doseženega dohodka in ostanka dohodka.

Načrt celotnega dohodka za leto 1975 so v prvih šestih mesecih uresničili približno 48 odstotno, bolj zgovoren podatek kot ta pa je primerjava gospodarjenja v prvih polletjih letos in lani: lanskoletno realizacijo so v letošnjem enakem obdobju presegli za skoraj 74 %. Če obravnavamo le realizacijo izven delovne organizacije, potem so načrt celotnega dohodka dosegli s približno 47 %, lanskoletno polletno realizacijo pa presegli za 63 %.

Poprečno je bilo v vseh TOZD Industrije avtoelektrika zaposlenih v obdobju januar – junij 2.352 delavk in delavcev. Poprečni osebni dohodek je znašal v tem obdobju 2.896 dinarjev in je precej enakomerno rasel od januarja (2.758 dinarjev) do junija (3.173 dinarjev).

Kot že rečeno bi lahko TOZD v Avtoelektriki prodale več kot pa so naredile. Ob prebiranju teh vrstic se gotovo marsikomu, na primer iz Industrije široka potrošnja cedijo sline, ali pa se jim kolca, toda kaj hočemo – nekatere je gospodarska kriza kar močno udarila po glavi, drugih pa recesija sploh ni prizadela in že precej časa živijo v konjunkturi.

Sedanja konjunktura pa delavcev v Avtoelektriki ni zavedla, pač pa skušajo doseči še boljše prodajne rezultate in sicer tako na domačem, kot tu jem trgu. Že na začetku leta so si zastavili precej napet prodajni program. Resda ga niso v celoti uresničili, toda rezultati so vsekakor vzpodbudni ter so porok, da bodo napori za povečano prodajo – predvsem na tuja težišča – dali zaželjene rezultate.

V prvih letošnjih šestih mesecih so dosegli izvoz v višini več kot 2 milijona dolarjev, kar je za skoraj trikrat več kot v istih mesecih lani. Vsekakor vzpodbudno! Ti podatki kažejo na ugodne poslovne rezultate, ki pa so po drugi strani pretežno nevtralizirani z neugodnimi gibanji premoženjskih elementov. Za delovno organizacijo – in to ne samo za Avtoelektriko – je zato življenskega pomena sanacija vezave v zalogah in terjatvah, saj so le–te dosegle raven, ki ogroža likvidnost in s tem tudi poslovno uspešnost podjetja.

L.D.

TOZD	Zaposlenih	Celotni dohodek	Real. I.–VI	Dohodek	Ostanek dohodka
Mali zagonjalniki	213	20.179.440	–	676.203	–
Veliki zaganjalniki	775	150.901.816	154.2	41.223.205	16.396.856
Generatorji	200	41.606.614	171,6	17.614.192	11.536.615
Vžigalna tuljava	172	15.941.137	163,4	5,390.834	386.722
Žarnice	247	26.267.395	185,3	7.836.799	1.304.643
Avtoelektro	256	23.971.265	178,8	11.543.651	3.278.045
Delovna sredstva	215	12.116.480	115,2	4.848.380	–
Delovna skupnost	274	23.377.947	207,3	10.335.812	–
Industrija avto–električnih izdelkov – Nova Gorica	2.352	314.362.094	173,5	99.469.076	25.122.370

Današnjo četrto stran „Iskre" smo porabili za reportažo o eni izmed mladih temeljnih organizacij združenega dela – TOZD SEM v Idustriji elementov za elektroniko. Na sliki: delavka Milka Grosman montira priklopnike.

Polletje ugodno za TOZD Števci

Polletno poslovanje TOZD Števci kaže ugodne rezultate. Ti so zelo zadovoljivi in kljub vsesplošnemu zviševanju stroškov poslovanja boljši kot v enakem obdobju preteklega leta. Eksterni plan proizvodnje so dosegli 100 % oz. vrednostno ca. 25 % več kot v enakem obdobju preteklega leta.

Pohvalno je tudi, da so kljub splošnemu upadanju izvoza presegli svoj izvozni plan in to kar za 32 %. Izvozili so za 2,5 mio USA $ / izdelkov. K temu je predvsem pripomogel izvoz trifaznih števcev v Zahodno Nemčijo. Ta ugodni izvozni rezultat je še posledica srednjeročnih pogodb iz preteklega obdobja. Za drugo polletje letošnjega leta pa jim že primanjkuje naročil, kar je posledica recesije na zahodnoevropskem trgu. Zato predvidevajo, da bodo v naslednjem letu ta izpad vsaj deloma nadomestili z večjim izvozom v neuvrščene države. Pri tem pa bodo dosežene cene verjetno nekoliko nižje kot jih dosegajo na zahodnonemškem trgu.

Tudi pri izvozu v skandinavske dežele imajo določene težave in to iz podobnih razlogov kot na zahodnonemškem trgu. Na Finskem se širijo domače proizvodne zmogljivosti, zato se pojavlja tudi pritisk za zmanjševanje uvoza.

Zaradi vseh navedenih ovir so zato sedaj že v teku akcije za osvajanje novih tržišč Zahodne Evrope. Izvažali naj bi v države Beneluxa in v Švico. Bolj kot dosedaj se nameravajo usmeriti tudi v izvoz na tržišča neuvrščenih držav, predvsem v Južno Ameriko. Tam je trenutno največji uvoznik njihovih izdelkov Venezuela. Pri preusmerjanju izvoza na tržišča neuvrščenih dežel pa je treba upoštevati tudi hkratni prenos tehnologije z licenčno proizvodnjo. Tako predvidevajo, da bo vsaj ena izmed večjih akcij v tej smeri rodila določene uspehe že prihodnje leto.

V.B.R.

Dvajset let TOZD AET Tolmin

Na prireditvenem prostoru blizu prijetne primorske vasi Volarji nad Tolminom je bila v soboto, 30. avgusta proslava ob 20 letnici tovarne AET v Tolminu, sedanje TOZD industrije za avtoelektriko v Novi Gorici. Slavja so se udeležili domala vsi delavci tega kolektiva, ki se je s 1. januarjem 1975 pridružil ZP Iskra. Na proslavi pa so bili tudi številni gostje, predvsem iz Industrije za avtoelektriko, med njimi tudi glavni direktor Jože Eržen.

Otvoritveni govor je imel direktor AET Lucijan Rejec, ki je orisal 20–letno pot tolminskega kolektiva. Njegov govor, ki na kratko ponazarja zgodovino tovarne AET, objavljamo v celoti.

Za direktorjem TOZD AET je spregovoril tudi glavni direktor Industrije avtoelektričnih izdelkov Jože Eržen, ki je delavcem AET čestital k jubileju in jim zaželel še nadalnje uspehe v okviru Iskre.

Slavnost se je nadaljevala s podelitvijo plaket in nagrad delavkam in delavcem, ki so v AET zaposleni 20, oz 10 let. Od vsega začetka tolminske tovarne so v njej zaposleni. Rozika Šavli, Janez Repar in Slavko Obleščak, za deset letno delo pa so bili ob proslavi nagrajeni: Jožica Brešan, Zmago Bizjak, Angela Brešan, Zoran Oblak, Jože Kenda, Jožica Leban, Helena Černilogar, Terezija Ličer in Mirko Gorščak.

S podelitvijo plaket in nagrad jubilantom 20 in 10 letnega dela v AET je bil uradni del proslave končan, sledil pa je veseli del. Popestrili so ga z raznimi tekmovanji v metu kamna, vlečenju vrvi in v teku v vrečah, kar vse je vzbudilo precej smeha in dobre volje. Izredno prijetno vzdušje pa je žal zmotil popoldanski dež, zaradi katerega so se udeleženci proslave morali preseliti v dom v Zatolminu, kjer se je veselje ob jubileju te naše tovarne nadaljevalo do poznih večernih ur.

–Dr.–

Jubilanti 20- in 10-letnega dela v TOZD AET v Tolminu.

S PROSLAVE 20–LETNICE TOZD AET TOLMIN

Govor direktorja TOZD AET Lucijana Rejca

Dovolite mi, da ob tej naši svečanosti še enkrat zaželim dobrodošlico vsem gostom, ki so se odzvali našemu vabilu, ravno tako pa tudi vsem članom našega kolektiva čim prijetnejše praznovanje.

20 let, ki jih danes praznujemo, je že kar lepa doba, saj se mnogi naši delavci takrat še rodili niso, zato je prav, da se nekoliko spomnimo teh, večjidel težkih let in to v trenutku, ko smo ravno na veliki prelomnici za naš kolektiv.

Vseh teh 20 let se je AET boril za svoj obstoj. Iz nič so se ljudje začeli učiti industrijske proizvodnje in se boriti z neštetimi težavami. Že je včasih kazalo, da seje podjetje opomoglo, pa je zopet nastopila kriza. Sedaj, po 20-ih letih pa so se tudi naši delavci odločili, za združijo svoje delo s

Člani delovnega kolektiva TOZD AET med govorom direktorja na proslavi 20-letnice tovarne.

tovariši v Novi Gorici, Ljubljani in Bovcu in si s tem zagotovijo varnejšo perspektivo. V slogi je moč in ne bo nas več mogla pretresti vsaka sapica.

Pa poglejmo, kako se je rodilo naše podjetje. Uradni datum rojstva je 30. avgust 1955, se pravi ravno današnji dan. Tega dne je namreč Okrajni ljudski odbor Tolmin izdal odločbo o ustanovitvi podjetja Avtoelektro in ta datum velja tudi kot rojstni dan naše tovarne. V resnici pa je Avtoelektro še za slabo leto starejši. Že 27. 10. 1954 je namreč delavski svet tedanjega Avtoprevoza sklenil, da se ustanovi poseben obrat Elektroavto, ki naj bi proizvajal avtomobilske svečice in druge predmete iz področja elektroinštalacije za vozila. Sedež obrata pa je bil določen v Šentvidu pri Ljubljani. V zapisniku te seje je zapisano, da so člani delavskega sveta Avtoprevoza izrazili „boječnost", da njihovo podjetje ne bi prišlo v težave zaradi ustanovitve obrata Elektoavto.

V vseh nadalnjih listinah se nato pojavlja samo ime Avtoelektro. 29. 8. 1955 je bila s sklepom delavskega sveta Avtoprevoza izvedena odcepitev in kot že rečeno je bilo ustanovljeno podjetje Avtoelektro s sedežem v Tolminu.

Osnovni cilj novoustanovjenega podjetja je bila osvojitev in proizvodnja vžigalnih svečk. V ta namen je podjetje s pomočjo kreditov in dotacij nabavilo nekaj osnovne opreme v neupravnem stanju in jo v lastni delavnici zasilno usposobilo. S pomočjo teh nekaj stružnic in vrtalnih strojev se je pričelo izdelovati razne naprave, ki naj bi služile za proizvodnjo vžigalnih svečk. Začeli so

Za boljše razpoloženje v veselem delu proslave – vlečenje vrvi.

se vrstiti poizkusi za poizkusi in sicer predvsem kako napraviti izolator, a uspeha ni bilo.

V ustanovnem aktu je bilo zapisano, da mora podjetje osvojiti osnovno proizvodnjo in se konstituirati do 31. 12. 1956. Podjetje seveda do takrat ni osvojilo proizvodnje vžigalnih svečk in je prosilo za podaljšanje tega roka do 31. 12. 1957. Potem ponovno do 31. 12. 1958 in tako naprej vsega skupaj sedemkrat do 9. 8. 1963, ko se je podjetje končno konstituiralo in ko je bilo sposobno vžigalne svečke tudi proizvajati.

Če danes, iz precejšnje časovne odmaknjenosti ocenjujemo idejo, da se začne tako zahtevna proizvodnja s tako primitivnimi sredstvi in tudi z malo znanja, verjetno lahko samo rečemo, da si danes ne bi drznili ponoviti enakega podviga. Sicer pa bi verjetno marsikatero stvar opustili, če bi vnaprej vedeli, kakšne težave nas čakajo. Kakšne pa so bile težave v vseh teh letih krčevitega boja podjetja, da sploh zaživi, vedo najbolje tisti naši sodelavci, ki so vse tudi sodoživeli.

Prvi dve leti, to je 1955. in 1956., je bilo v podjetju zaposlenih 18 ljudi. Delalo se je izključno na razvoju vžigalnih svečk, plače pa so se črpale iz kreditov, ki pa jih je bilo potrebno začeti počasi vračati. Zato se je podjetje začelo že 1957. leta ukvarjati s stransko kovinsko proizvodnjo, ki je ustvarjala že v tem času določen dohodek, ta pa je bil zopet v glavnem porabljen za razvoj vžigalnih svečk. Podjetje je izdelovalo žarilne svečke za Perkins motorje po naročilu Industrije motorjev Rakovica, in kovinske izdelke za strešne konstrukcije po naročilu Cementarne Anhovo. Z organizacijo te proizvodnje se je število zaposlenih zvišalo na 36.

Leta 1958. so bili kljub temu, da je bilo podjetje še v izgradnji, izvoljeni samoupravni organi, ki pa so imeli omejene pristojnosti. V tem letu se je proizvodni program razširil z ogrevalnimi svečkami za TAM in TORPEDO. Zaposlenih je bilo že 40 delavcev. Tedaj je tudi prvič uspelo laboratorijsko izdelati vžigalne svečke in sicer s postopkom toplega vlivanja izolatorja. Tako izdelan izolator je bil patentiran, dobljen pa je bil tudi atest za peizkušene vžigalne svečke od Zavoda za raziskavo materiala. Na tej osnovi je bil izdelan tudi investicijski elaborat, ki je bil potrjen od Izvršnega sveta LRS konec 1959. leta.

V letu 1959. je podjetje pridobilo investicijski kredit in sicer s pogojem, da uredi proizvodnjo v zgradbi ob Tolminki (bivša Kotona). Proizvodni program se je razširil na 8 tipov ogrevvalnih svečk, celotni dohodek je znašal 63.000.000.– din, zaposlenih je bilo 45 delavcev. V letu 1960. je prišlo do velikega in pomembnega preokreta. Opuščen je bil namreč načrt, da se uredi proizvodnja na popolnoma neprimerni lokaciji ob Tolminki in se je zaželo z izgradnjo nove hale na Poljubinjskem polju, kjer ima podjetje vse možnosti tudi za perspektivni razvoj. V tem letu je celotni dohodek tudi prvič presegel 100,000.000.– din, obenem pa je bil tudi dosežen precejšnji čisti dohodek, ki pa je bil v celoti namenjen za finansiranje izgradnje industrijske hale. Zlasti se je povišala proizvodnja žarilnih svečk, ni pa bilo večjega usepah pri razvoju vžigalnih svečk.

Sledili sta dve težki leti 1961 in 1962, ko se je zaradi zaostrenih pogojev na trgu bistveno zmanjšal dohodek podjetja. Omeniti pa velja, da je bila jeseni 1962 izvedena preselitev podjetja v novo halo na Pljubinskem polju, obenem pa je bil realiziran uvoz tunelske peči za odžig izolatorjev.

Sredi leta 1963. se je podjetje konstituiralo in začelo z rednim poslovanjem. Število zaposlenih je preseglo 100 in se hitro večalo v naslednjih dveh letih, ko je stekla redna proizvodnja vžigalnih svečk. Tako je bilo 1965. leta že 224 zaposlenih, celotni dohodek pa je presegl 500.000,000 din. V letu 1965. je bil zastavljen tudi ambiciozen načrt, da se izdela preko 1,000.000 vžigalnih svečk. Vse je torej kazalo, da se je podjetje konsolidiralo, ko ga je zadel najtežji udarec. Gospodarska reforma je namreč zaostrila pogoje na trgu. Prodaja se je ustavila, čemur je precej pripomogla tudi nekvaliteta izdelkov. Najhuje je bilo, ko je bilo treba začeti odpuščati delavce. Danes si težko predstavljamo, kako je bilo takrat, ko so se sestavljale liste z imeni onih, ki naj bi zapustili podjetje in to v časih, ko so bila delovna mesta še sila redko posejana po naši Tolminski. Vsega skupaj je bilo odpuščenih približno 50 delavcev in stanje v številu zapslenih leta 1965. je bilo ponovno doseženo šele čez naslednjih pet let.

Da bi si podjetje znova opomoglo, je bil izdelan sanacijski program. Ta je predvideval, da naj bi se težišče proizvodnje preneslo na keramiko, za katero naj bi obstajalo obsežno tržišče in ugodna struktura cene. Danes sicer vemo, da to ne drži povsem, vendar je bil glavni cilj dosežen. Iz republiškega sklada skupnih rezerv je bil pridobljen kredit, s katerim je bilo sanirano finančno stanje podjetja. Vžigalno svečko se je proizvajalo le v manjših količinah, širil pa se je asortiman ostale avtoelektrike in keramike. Tako je podjetje 1969. prvič doseglo milijardo starih din celotnega dohodka. Naslednje leto je bil proizvodni program razširjen z uvdbo termoregulatorja za trajno žareče peči. Ker so postali obstoječi proizvodni prostori pretesni, je šlo podjetje v adaptacijo bivših kasarn v Čiginju in tjakaj preselilo montažo.

Bil pa je v tem letu znova postavljen preveč ambiciozen plan in s tem v zvezi je bilo zaposlenih preveč novih delavcev. Ker prodaja ni mogla prodati vse planirane količine proizvodov, se je zopet pojavil višek delovne sile. Ta problem pa je podjetje tokrat rešilo na dosti manj boleč način kot pred 5. leti, sa je nekaj delavcev samo začasno posodilo podjetju Metalflex. Ob normalni fluktuaciji in zmanjšanem zaposlovanju se je število zaposlenih zmanjšalo iz 246 leta 1970. na 220 1972. Kljub temu se je proizvodnja naslednja leta dvigala in lahko rečemo, da večje krize ni več bilo. V letih 1971. in 1972. smo tudi opustili naš osnovni proizvod vžigalno svečko, v razvoj katerega je bilo vloženega ogromno naporov in denarja, in lahko rečemo, da večje krize ni več bilo.

Lahko trdimo, da je bila ravno izbira tega izdelka za osnovni program podjetja, v veliki meri vzrok, tako težkega boja za obstanek v sej zgodovini AET.

V lanskem letu smo končno dogradili novo halo, kamor so se vrnili delavci iz montaže v Čiginju, tu pa je našel prostor tudi naš novi program, magnetni vžigalnik, ki je sad integracije z ostalimi TOZD-i ISKRE AVTOELEKTRIKE. Tako bo verjetno že letos dosežen dohodek 5 milijard starih din, število zaposlenih znaša trenutno 265, v pripravi pa je tudi nadalnja investicijska izgradnja tovarne.

Mislim, da sedaj, ko smo samoupravno združeni z drugimi tovarnami avtoelektrike, lahko z dosti večjim zaupanjem gledamo v prihodnost. Ta združitev nam omogoča racionalnejšo delitev dela, hitrejšo ekspanzijo in večjo socialno varnost. Zatrdno smo prepričani, da se tako težki dnevi, kot jih je bilo zadosti v naši preteklosti, ne bodo več vrnili.

Danes pa moramo dati tudi zasluženo priznanje, vsem delavcem, ki so gradili to podjetje. Nekateri celih 20 let, in mnogi le malo manj. Ravno tako vsem tistim, ki so sedaj že v pokoju, so pa skupaj s podjetjem prestali najtežje čase. Še posebej pa gre priznanje in naša zahvala vsem članom samoupravnih organov, ki so v teh dvajsetih letih dokazali, da znajo gospodariti s svojo tovarno. Naj je bilo še tako hudo, so se raje odrekli delu svojih osebnih dohodkov, kot pa da bi podjetje poslovalo z izgubo. Poudariti je treba, da le–te AET v vsej svoji zgodovini, kljub težavam ni imel. To naj bo tudi vodilo vsem mladim članom našega kolektiva.

Upajmo, da bomo čez naslednjih 20 let lahko priča dosti večjim uspehom, saj je bil davek za učenje v glavnem že plačan. Vsem prisotnim pa želim kljub slabemu vremenu čim boljše počutje ob nadaljevanju naše proslave.

PODROČJE ZA INOVACIJE SKUPNIH SLUŽB ZP ISKRA:

Sporazum o poslovnem sodelovanju Iskre s PTT in RTV

Sredi avgusta so predstavniki Fakultete za elektrotehniko ljubljanske Univerze, IMP – Industrijskega montažnega podjetja, ISKRE, Ljubljanske banke, Združenega podjetja za PTT promet Ljubljana in Radiotelevizije Ljubljana podpisali samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju. Pri pogovorih in izdelavi sporazuma je sodelovalo tudi Gorenje Velenje, vendar sporazuma še ni podpisalo, ker še nima ustreznega sklepa svojih samoupravnih organov.

Skupščina ZP Iskra je na svojem 7. zasedanju letos aprila po opravljeni javni razpravi obravnavala in sprejela predlog tega sporazuma in sprejela sklep, da se vse TOZD ZP Iskra, razen TOZD Keramika in TOZD Orodjarna iz Industrije elementov, vključijo v poslovno sodelovanje na področju radiodifuzije in telekomunikacij. Za koordinatorja za nadalnje sodelovanje s strani Iskre je imenovala Staneta Jenka iz področja za inovacije služb ZP Iskra.

Potreba po takem sporazumu v slovenskem prostoru se je že dolgo čutila in nakazovala. Pobudo je podvzela pred dobrim letom RTV in sklicala vse zainteresirane organizacije na začetne pogovore. V teku priprav so se izkristalizirale naslednje misli, ki so glavna vsebina podpisanega sporazuma:

Izredno hiter razvoj zvez, elektronike, radiodifuznih naprav, znanstveno raziskovalnega dela, nenehno naraščajočih proizvodnih zmogljivosti in s tem povezane politike investiranja ter vzgoje kadrov odpira številna nova vprašanja v vsakodnevnem praktičnem delu in pri razvojnem načrtovanju vsem dejavnikom, ki se v republiki Sloveniji na tem področju udejstvujejo. Družbeni interes in pomen dejavnosti radiodifuzije in telekomunikacij postaja vse večji in hkrati tudi vse zahtevnejši. Prav zaradi tega se v skladu z razvojem samoupravnih odnosov in ustavnih načel o dogovarjanju in samoupravnem povezovanju tudi na področju dejavnosti zvez, radiodifuzije, elektronike, znanstveno raziskovalnega, vzgojnega dela in investiranja poudarja potreba po večji medsebojni povezanosti teh dejavnosti, da bi dosegli večjo učinkovitost.

Samoupravni sporazum je potreben predvsem zaradi dogovarjanja, ki naj omogoči racionalnejšo proizvodnjo, programirano proizvodno usmeritev, preprečevanje nepotrebnega podvajanja proizvodnje, omogoča smotrnejše in bolj uskladeno načrtovanje razvoja, učinkovitejše izkoriščanje umskih in tehničnih kapacitet, dogovarjanje o delitvi nalog na področju proizvodnje in raziskovalne dejavnosti, uskladeno poslovno nastopanje v tujini in pri izvozu in uvozu, racionalnejše in bolj uskladeno investiranje ter druge oblike medsebojnega dogovarjanja.

Da bi lahko uresničili tak namen poslovnega sodelovanja, je potrebno predvsem zagotoviti polno medsebojno informiranje in na osnovi tega stalen sistem koordinirane aktivnosti, ki temelji tako na samoupravnem interesu vsakega podpisnika sporazuma o poslovnem sodelovanju, kot naše družbe v celoti.

Zato so se podpisnice sporazumele da bodo:

– usklajevale razvojne in delovne načrte za racionalnejšo delitev dela,

– dosegle smotrnejšo porabo proizvajalnih in materialnih sredstev,

– dosegle uspešnejše uveljavljanje na domačem in tujih tržiščih,

– dosegle intenzivnejše soustvarjanje in izkoriščanje znanstveno tehničnih dosežkov,

– nudile skupen inženiring,

– po potrebi in po posebnem dogovoru izvajale skupne finančno razvojne naloge.

Potrebno dogovarjanje pri realizaciji tega sporazuma opravljajo pooblaščeni predstavniki organizacij združenega dela podpisnic sporazuma, ki tvorijo odbor podpisnikov za uveljavljanje sporazuma. Odbor posluje po poslovniku, ki ga potrdijo samoupravni organi podpisnikov. Odbor ima profesionalnega sekretarja, ki opravlja naloge po naročilu predsednika odbora.

Usklajevanje razvojnih in delovnih načrtov opravljajo po naročilu odbora podpisnikov strokovne komisije, v katere imenuje člane odbor podpisnikov. Komisije delujejo po specializiranih področjih, ki jih določi odbor podpisnikov. Delavcu, ki je za določen čas izbran za vodjo komisije, mora njegova temeljna organizacija združenega dela oziroma delovna skupnost omogočiti, da opravlja v prvi vrsti naloge povezane z delom komisije.

O izpolnjevanju svojega delovnega načrta mora komisija poročati odboru z rednimi vmesnimi poročili in s končnim poročilom. Odbor obravnava končna poročila in jim oskrbi potrebna dodatna strokovna mnenja. Tako dopolnjeni material odbor nato posreduje izvršilnim organom vseh podpisnikov, ki ga dajo v sprejem samoupravnim organom. Ko samoupravni organi predlog odobrijo, postane njegova vsebina redni delovni načrt organizacij združenega dela podpisnic sporazuma.

Delo odbora in komisij mora biti takšno, da je zagotovljena popolna poslovna tajnost in interes posamez-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Modernizacija montaže števcev

Med kolektivnim dopustom so v TOZD Števci izvedli določene predelave in modernizacijo v montažnih prostorih. Spremembo so narekovale izredne zahteve tako domačih kot tujih kupcev po čimboljši kvaliteti izdelkov. Še posebej je v tem pogledu zahtevno zahodnoevropsko tržišče.

Žal zaradi pomanjkanja finančnih sredstev omenjene modernizacije v TOZD Števci niso mogli izvesti do take stopnje kot bi želeli. Nujno potrebni bi bili predvsem dodatni prostori za razširitev proizvodnje.

Predvidene selitve proizvodnje pa vsaj letos še ne bo, ker tudi za dograditev investicijskih objektov primanjkuje denarja.

V.B.R.

IZPOLNITEV v 000

PROIZVODNJA V JULIJU 1975	I–VII/74 (1)	I–VII/75	mesečna	odnos m. r. do m. pl.	I–VII/75 let. pl.	r.I–VII/75 pl.I–VII/75	R.I–VII/75 R.I–VII/74
Telekomunikacije	888.152	974.247	103.276	95,3	53,1	91,8	109,6
Elementi	337.515	343.070	34.130	87,3	42,8	81,8	101,6
Široka potrošnja	395.636	376.395	36.025	78,5	40,9	83,8	95,1
Avtomatika	402.949	431.695	44.326	63,4	51,5	88,2	107,1
Avtoelektrika	198.707	228.162	21.364	91,0	45,4	88,1	114,8
E m o	253.269	214.026	20.479	72,0	35,3	79,4	84,5
Skupaj branže	2.476.814	2.567.595	259.600	82,4	46,6	87,1	103,6
IC – Servis	31.365	46.936	7.760	153,9	71,6	124,0	149,6
Inštitut za metrolog. in produktivnost	9.619	10.145	2.000	145,4	63,4	105,0	105,5
SKUPAJ ZP ISKRA	2.519.239	2.624.676	269.360	83,8	47,0	87,4	104,2
Realizacija proizvodnje I–VII/74 za ZP ISa	2.258.747					116,2	

(1) V tej koloni je zajeto 7/12 vrednosti proizvodnje, sestavljene na osnovi podatkov iz leta 1974, ker za branže zaradi reorganizacije nimamo ustrezne dinamike.

Načrtovanje integriranih vezij

Veliki digitalni integrirani sistemi (LSI), ki imajo majhno porabo moči, veliko gostoto integriranih komponent in razmeroma nizke hitrosti delovanja, so danes najpogosteje izdelani z monolitno MOS tehnologijo. Najbolj znani takšni integrirani sistemi so elektronski kalkulatorji, mikroračunalniki in elektronske ure.

Monolitno MOS LSI vezje ima v majhni silicijevi ploščici, velikosti nekaj kvadratnih milimetrov, vgrajene in med seboj električno spojene številne MOS transistorje, ki lahko opravljajo tudi več kot 10 000 osnovnih logičnih operacij. Ker so vse komponente in medsebojne povezave med njimi izdelane sočasno in hkrati za mnoga enaka integrirana vezja, je razumljivo, da je sam proizvodni proces MOS LSI vezij pri večjih digitalnih sistemih cenejši od klasične gradnje z diskretnimi komponentami na tiskanih vezjih. Mnogo zahtevnejše, pa tudi dražje kot v klasični izvedbi pa je načrtovanje integriranih vezij, ki izhaja iz zahtevanih električnih funkcij ter vodi do načrtov mask za vse polprevodniške tehnološke postopke proizvodnje integriranih vezij.

Razvitih je več MOS tehnoloških procesov, ki se med seboj razlikujejo po električnih in geometrijsko–snovnih lastnostih MOS transistorjev ter po zahtevnosti polprevodniških tehnoloških postopkov. Vsi močnejši proizvajalci MOS LSI vezij obvladajo nekaj MOS procesov, med katerimi izberejo za konkretne integrirane sisteme vedno tiste, ki so funkcionalno in ekonomsko najugodnejši.

Osvojeni MOS procesi so za načrtovalce integriranih vezij ustaljeni procesi, ki se v krajših časovnih obdobjih ne menjajo. Ti ustaljeni tehnološki procesi dajejo načrtovalcem integriranih vezij smernice in omejitve, ki jih morajo upoštevati pri načrtovanju novih vezij.

Načrtovanje integriranega digitalnega MOS vezja obsega izbiro optimalnega MOS procesa, zasnovo logičnega sistema ter izbiro vezij za posamezne logične celice, izdelavo ter optimizacijo načrtov površinskih geometrij integriranih celic ter izdelavo načrtov za maske celotnega bodočega integriranega vezja.

Ker izdelanega integriranega vezja ni možno preizkušati nekje v sredini in odpravljati napak, ki bi nastale med načrtovanjem vezja, mora biti načrt brez napak. Tu pa je načrtovalcu v pomoč računalnik, ki omogoča hitro testiranje načrtovanega digitalnega sistema z logično simulacijo, prav tako pa je možna računalniška analiza električnega delovanja predvidenega elektronskega vezja. Tudi pri načrtovanju mask uporabljamo računalnik, v katerem so shranjeni programi za maske najpogosteje rabljenih osnovnih celic.

Področje dela pri načrtovanju integriranih vezij obsega torej razvoj polprevodniških struktur, elektronskih vezij in digitalnih sistemov. Zabrisane so meje med tradicionalno ločenima področjema razvoja elementov ter razvoja elektronskih naprav. Načrtovalec MOS integriranega vezja mora obvladati zasnove digitalnih sistemov s specifičnimi izvedbami elektronskih sistemov v MOS tehnologiji, poznati mora MOS procese in pravila načrtovanja MOS vezij, obvladati mora postopke optimizacije geometrijsko–snovnih struktur vgrajenih transistorjev glede na električne lastnosti logičnih celic, poleg tega pa uporablja računalnik za analizo in kontrolo delovanja načrtovanih vezij ter za preizkušanje delovanja zgrajenih prototipov integriranih vezij.

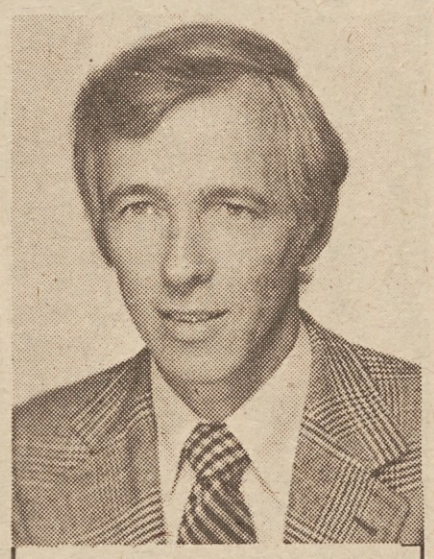

Dr. Jože Furlan je izredni profesor na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani, kjer predava predmete s področja polprevodniških elementov in integriranih vezij ter vodi tehnološke procese monolitne tehnologije integriranih vezij. Pri Hewlett Packard v ZDA je razvil družino 500 MHz digitalnih integriranih vezij. Za Iskro v Kranju je razvil sistem za MOS LSI vezje za tonsko daljinsko krmiljenje.

Danes traja načrtovanje integriranih MOS LSI vezij nekaj tednov do par mesecev. Če razviti prototipi ustrezajo podani specifikaciji lastnosti, lahko nemudoma zatem steče proizvodnja vezij.

Manjši proizvajalci elektronskih naprav naročajo MOS LSI vezja za posebne namene pri zunanjih izdelovalcih integriranih vezij. Vsi močnejši proizvajalci elektronskih naprav pa imajo za lastne potrebe v svoji hiši osvojeno proizvodnjo posebnih integriranih vezij. Izkazalo se je, da je za obstanek in napredovanje elektronske industrije ekonomsko in tehnično upravičena lastna proizvodnja takšnih integriranih vezij, ki jih ni na tržišču. Ta posebna vezja imajo v primerjavi s standardnimi integriranimi vezji prednosti v električnih lastnostih zaradi manjše porabe moči in večjih hitrosti delovanja ter pri enostavnejši in cenejši gradnji ter servisu elektronskih naprav. O teh prednostih smo se prepričali tudi sami s primerjavo standardnih in posebnih izvedb integriranih vezij, ki smo jih razvijali za firmo Hewlett Packard v tujini, kot tudi doma, ko je bil za Iskrino tovarno v Kranju izdelan načrt elektronskega sistema za posebno MOS LSI vezje za sistem tonskega daljinskega krmiljenja.

Jože Furlan

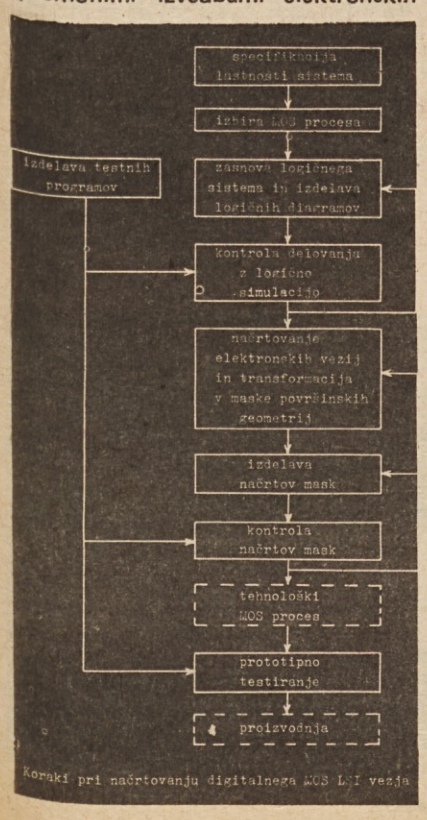

Koraki pri načrtovanju digitalnega MOS LSI vezja

TOZD – ISTRUMENTI OTOČE

Akcija mladih v znamenju varčevanja

Tudi v Tovarni merilnih instrumentov Otoče si na vseh koncih resno prizadevajo za čimuspešnejše varčevanje, saj je ob vsesplošni nelikvidnosti in inflaciji težko priti do potrebnih investicijskih sredstev. Če pa naj proizvodnja nemoteno poteka, se širi in modernizira, so seveda potrebne tudi določene investicije. Tako v Otočah trenutno rešujejo problem pomanjkanja industrijske vode, hkrati s tem pa tudi problem pitne vode v naseljih Otoče in Posavec. Čeprav je vrtina za industrijsko vodo že narejena in tudi že deluje črpalka zanjo, bi sedaj morali dokončati še potrebne inštalacije. V zvezi s tem bo najprej potrebno izkopati približno 200–metrski jarek. Za ta dela so se prostovoljno javili člani osnovne organizacije ZSMS v omenjeni tovarni. Akcija bo stekla že v septembru. Sodelovalo bo približno 30 mladincev. Izkop bo izgotovljen predvidoma v septembru, če bo vreme ugodno. Zelo pohvalno je, da se je mladina iz lastne pobude vključila v omenjeno akcijo in da bo tako po svojih moček prispevala k stabilizaciji.

V.B.R.

Eden izmed motivov iz našega kampa na Dugem otoku.

Na bodoča letovanja mislijo že zdaj

Pred kratkim je imel odbor Počitniške skupnosti Iskre sejo in pregledal, koliko in kako je delo te rekreativne organizacije odgovarjalo svojemu namenu. Z veseljem so ugotovili, da so s spomladansko sindikalno akcijo pridobili 16 novih šotorov na Dugem otoku, ki postaja vse pretesen za številne Iskraše, ki želijo v miru prebiti v domačem kampu svoj dopust.

Ob povečani zmogljivosti pa so se pokazale nove potrebe – kuhinja komaj zmaguje delo in prostori v bufetu so daleč od komodnosti. Zato so že letos iz odpadkov naredili okusen in enostaven kiosk, ki naj bi vsaj delno razbremenil točilnico. Tako v kiosku prodajajo kartice, znamke, tobak in še nekaj drobnarij.

Ob povečanju zmogljivosti pa je treba tudi več pomožnih prostorov, zlasti za stanovanje osebja in zimsko spravilo posteljne opreme, ki ne more prek vlažne sredozemske zime ostati v šotorih. Zato so sklenili, da bodo kupili montažno stavbo in jo letos postavili v kampu. Pozimi bo služila za spravilo posteljnine, poleti pa za stanovanje osebja.

Ob povečanjih oziroma vsakoletnih razširitvah pa je postalo tudi zemljišče že kar premajhno. Zato mnogi Iskraši, ki prihajajo taborit z lastnimi šotori uhajajo v sosedov zelnik – namreč tik poleg našega kampa je zapeljiv borov gozdiček privatnika – kmeta. Ta se je začel jeziti zaradi „uhajanja čez plot". Letos so se dogovorili z njim, da bi gozdiček kupili 2 ara za 10 starih milijonov. Ker je cena ugodna, je odbor odobril nakup. gozdiček kupili 2 ara za 10 starih milijonov. Ker je cena ugodna, je odbor odobril nakup.

Večkrat pa imajo na Dugem otoku zadrego, če rabijo zdravnika, še huje je bilo pred kratkim ob požaru, ker ni telefona. Iskrini strokovnjaki za to področje so bili tudi v kampu na letovanju, pa so jih prosili, naj naredijo načrt za telefonske zveze. Ustregli so in predložili tak predračun, da so možem od počitniške skupnosti stopili lasje pokonci. Potem pa so se spomnili, da so nekje stare aparature, ki pa so še čisto porabne. Strokovnjaki so rekli da bi to šlo in vsa napeljava in aparature bi stalo okrog 8 starih milijonov. To pa je odbor odobril.

Na Dugem otoku je tudi stalna težava s sladko vodo. Stari predsednik odbora je zračunal, da stane liter pripeljan s celine na otok ne več ne manj kakor 280 starih din. Skoro dražje kakor otoško vino. Zato bodo letos in drugo leto spomladi s pomočjo dveh mladinskih delovnih brigad izkopali jamo za novo dovolj veliko cisterno za sladko vodo. Sedanja cisterna, ki zbira vodo ob deževnem vremenu drži le 90 kubičnih metrov vode, nova pa naj bi bila večja – 800 kubičnih metrov. To bi zadostovalo za kuhanje, pranje, pitje in za tuš, ki ga zdaj na otoku med letovanjem zelo pogrešajo.

Nad cisterno pa bo betonska plošča, ki bo prišla zelo prav za odprto teraso, saj je sedanja že premajhna.

Na Dugem otoku bodo s pomočjo zadarske občine letos preko zime skušali urediti tranzitni turizem. Na Dugi otok namreč kopica potovalnih agencij, privatnikov in gostišč na izletih spotoma pripelje turiste na ogled otoka in kopanje. Ker pa ni urejenih sanitarij, kioskov in gostišč vsi navalijo v naš tabor na okrepčilo in po grmovju okrog kampa opravljajo – no saj veste, zahrbtne zadeve.

O drugih domovih, v Trenti in v Poreču so manj govorili. Poreča ni mogoče več širiti, dom v Trenti pa kar zadostuje, saj še daleč ni zanj tolikšnega zanimanja kakor za letovanja na morju.

Odbor je priporočil strokovnim službam, naj v tekočem letu v Pineti vsaj zagotovijo zemljišče in eventuelno posadijo drevje za bodoči kamp in počitniški center. Letos je namreč malo verjetno, da bi zaradi finančne situacije bilo mogoče storiti kaj več.

K

TOZD – INSTRUMENTI, OTOČE

V prvem polletju dobro

Polletni poslovni rezultati so za Tovarno merilnih instrumentov v Otočah dokaj ugodni, saj so ustvarili 3500 mio S din dobička. Ker jim zelo primanjkuje obratnih sredstev (saj se je ZP Iskra v preteklih letih razvijalo hitreje kot je temu sledila z lastno akumulacijo), bodo ves ostanek dohodka takoj uporabili za normalen potek proizvodnje. Polletni plan proizvodnje v vrednosti 54 mio N din so dosegli z 99 % ter s 512 zaposlenimi, kar predstavlja 21 % večjo proizvodnjo glede na lanskoletno v istem obdobju ob le malenkostnem povečanju števila zaposlenih. To število je občutno manjše kot je predvideno v gospodarskem planu.

Izvozni rezultati v prvem polletju niso tolikšni kot so predvidevali. Tako so polletni izvozni plan izpolnili s 64 %, glede na naročila pa 95 %. To predstavlja 28 odstotno povečanje glede na isto obdobje lanskega leta. Vrednostno predstavlja to približno 30 odstotno povečanje.

V drugem polletju se obetajo boljši izvozni rezultati, saj je tovarna uspela z izvoznim prodorom na tržišče SEV-a. Dobili so naročilo za izvoz instrumentov v vrednosti 300.000 klirinških dolarjev, kar ni bilo predvideno v nobenem planu. Vkolikor jim bo uspela izdobava še v letošnjem letu (glede na probleme s pravočasnim plačilom tujih in domačih repromaterialov), je tik pred podpisom 5–letna pogodba o medsebojni izmenjavi izdelkov v vrednosti od 300.000 v l. 1976 do 900.000 klirinških dolarjev v l. 1980.

Proizvodni program izpopolnjujejo predvsem v kvalitetnih izboljšavah na področju elektronskih merilnih instrumentov. Še posebej velja to za instrumente z digitalnim odčitavanjem. Na ta način si tudi zagotavljajo nadaljnjo uspešno ponudbo ter prodor na domača in tuja tržišča.

Za naslednje leto načrtujejo 20 odstotno povečanje tovrstne proizvodnje.

Viktorija Budkovič – Rayyes

DELEGATI NA VRHNIKI SO ZELO AKTIVNI

Stočlanski kolektiv Anten na Vrhniki se je z vso resnostjo vključil za uresničitev nove Ustave. Tako skrbijo za vsestransko informiranje kolektiva. Internega glasila nimajo, pač pa so vsem na vpogled vsi zapisniki sej samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in tehničnih služb na oglasni deski. Seveda se poslužujejo glasila Iskre za obveščanje. Poleg tega pa so vir informacij tudi sestanki kolektiva.

Delegati v vseh forumih so aktivni. Saj so pred kratkim na občinski skupščini dosegli, da bodo v bližini tovarne dobili daljnovod in transformatorsko postajo. Tovarna je imela velike težave že nekaj let zaradi nizke napetosti v obstoječem električnem omrežju. Prišlo je celo tako daleč, da so morali nabaviti avtotransformator, ki je vsaj delno ublažil okvare na strojih in ob tem nastajajoči izmet.

Tudi v odborih in komisijah je zaživela misel nove ustave. Zlasti so živahni odbori Delavskega sveta.

KF

Sporazum o poslovnem sodelovanju Iskre s PTT in RTV

(Nadaljevanje z 2. strani)

nih podpisnic sporazuma. Člani odbora in komisij so zato osebno in materialno odgovorni.

Stroški poslovanja odbora in komisij se delijo na podpisnike sporazuma. O višini in načinu združevanja potrebnih sredstev za izvrševanje konkretnih delovnih nalog se bodo sklenile posebne pogodbe na predlog odbora.

Odbor mora o svojem delu redno obveščati organizacije združenega dela podpisnic z neposrednim poročanjem članov odbora in s pošiljanjem zapisnikov in drugih materialov. Podpisniki bodo letno ocenjevali uresničevanje tega samoupravnega sporazuma in letno poročali svojim samoupravnim organom."

To je torej glavna vsebina podpisanega samoupravnega sporazuma. Delavci Iskre so s sklepom o pristopu pokazali, da se zavedajo potrebe po dogovarjanju na teh dveh področjih, saj je precej iskrinega programa usmerjenega prav tja. Delavci RTV in PTT pa so s tem pokazali pripravljenost, da se o svojih načrtih neposredno dogovarjajo z industrijo. Od uspešnega izvajanja sporazuma bodo vse podpisnice in cela družba imele korist.

Zdaj je treba sporazum začeti izvajati. Nekatere službe Iskre so že postale pozorne in so prijavile nekaj problemov, ki naj bi jih obravnaval odbor podpisnic. Problematiko zbira in jo bo posredovalo odboru področje za inovacije skupnih služb ZP Iskra. Ob priliki imenovanja specializiranih komisij se bo področje za inovacije povezalo z ustreznimi delovnimi organizacijami in TOZD ZP Iskra, z namenom, da bi le–te delegirale v komisije primerne strokovnjake.

Stane Jenko

V številkah od 27. do vključno 32. smo objavili vrsto vprašanj. Doslej smo nanje prejeli nekaj odgovorov, posamičnih, torej odgovore na posamezno vprašanje. To kaže, da reševalci niso upoštevali opozorila, naj pravilne odgovore na naš kviz pošljejo skupaj, po objavi zadnjega.

Prosimo vse, naj nam odgovore na vsa vprašanja skupno pošljejo do 15. t. m., da bomo lahko izvedli obljubljeno žrebanje.

Obiskali smo Industrijo elementov za elektroniko — TOZD SEM v Ljubljani

Za današnjo reportažo smo izbrali eno izmed temeljnih organizacij združenega dela, nastalih ob reorganizaciji ZP Iskra v začetku letošnjega leta. Beseda bo tekla o Industriji elementov za elektroniko – TOZD tovarni specialnih elementov in materialov, ali na kratko o TOZD SEM, katere direktorja Antona Polajnarja smo zapletli v pogovor o delu, uspehih in načrtih te temeljne organizacije združenega dela.

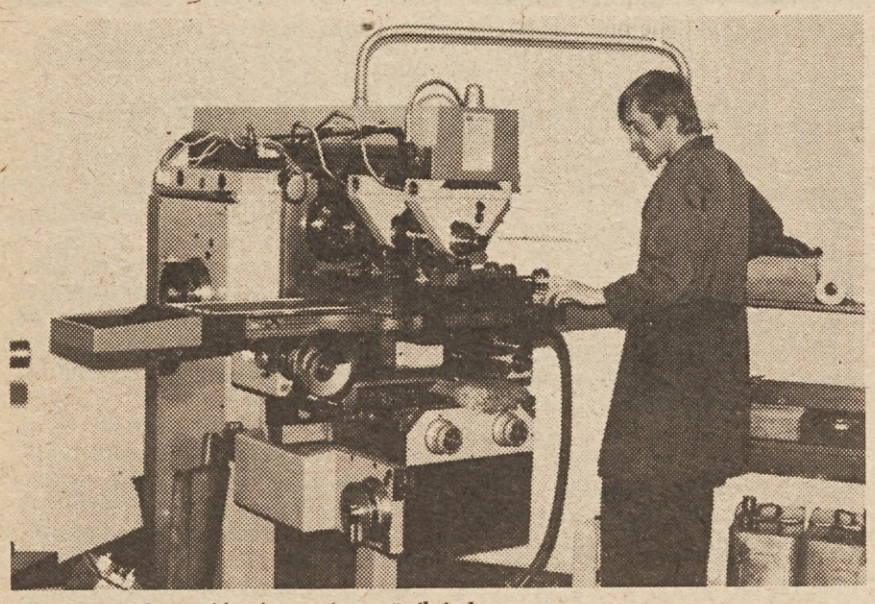

Redžo Bairektarević pri rezanju tračnih jeder.

Oddelek za maloserijske izdelke.

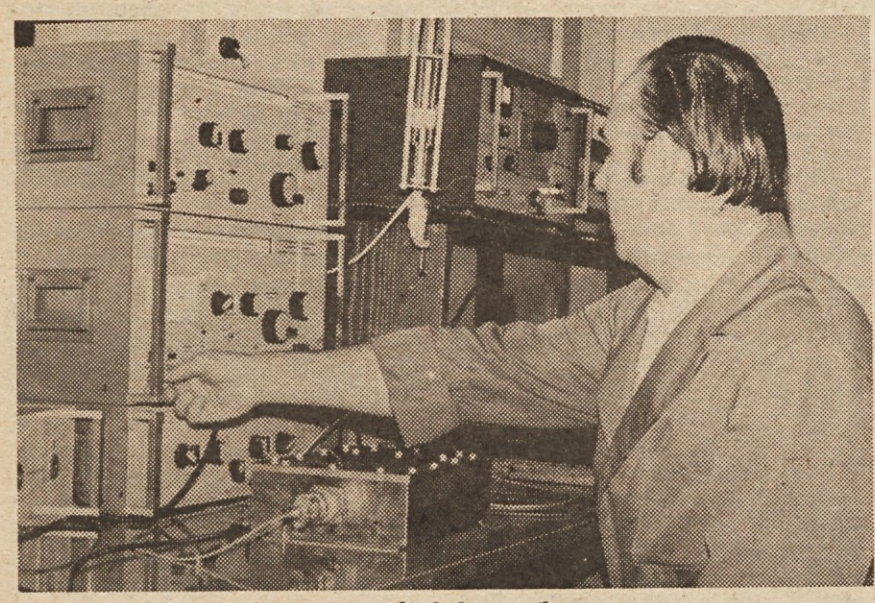

Marjan Gregorc opravlja meritve radiofrekvenčnih motenj.

KOMISIJA ZA RAZPIS PRI DELAVSKEM SVETU TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA TOVARNE KERAMIČNIH KONDENZATORJEV, ŽUŽEMBERK, N. SUB. O. – V SESTAVU ISKRA – INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA, N. SUB. O.

razpisuje

prosto delovno mesto:

DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

direktor temeljne organizacije je tudi individualni poslovodni organ v TOZD.

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
- da ima visoko oz. višjo strokovno izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri, 5 oz. 8 let delovnih izkušenj v svoji stroki in sposobnost vodenja organizacije ali
- srednješolsko izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri in 10 let delovnih izkušenj v svoji stroki in sposobnost vodenja organizacije
- znanje enega tujega jezika
- da ima strokovne, poslovne in organizacijske sposobnosti,
- da je moralno in politično neoporečen ter samoupravno usmerjen in aktiven.

Prednost pri izbiri imajo kandidati, ki izpolnjujejo najboljše pogoje. Za razpisano delovno mesto je v sporazumu o medsebojnih razmerjih v združenem delu in v statutu temeljne organizacije rečeno, da delavski svet vsako leto preizkusi ali je delavec na tem delovnem mestu uspešno opravil delo in uresničeval naloge in smotre delovnega mesta.

Prijavljeni kandidati lahko dobijo informacije o nalogah in smotrih delovnega mesta v kadrovskem oddelku temeljne organizacije ali delovne organizacije od dneva razpisa dalje.

Pismene ponudbe kandidatov s potrebnimi dokazili o izpolnitvi posameznih pogojev in z opisom dosedanjih zaposlitev in dela, je potrebno nasloviti na ISKRA – IEZE, TOZD Tovarna keramičnih kondenzatorjev, Žužemberk, pod oznako „za razpis direktorja."

Rok za prijavo je 20 dni od objave razpisa. Izbira kandidata bo opravljena v enakem roku po preteku razpisa. Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni.

Kdaj in kako je nastala TOZD SEM?

Tovarna specialnih elementov in materialov – TOZD SEM je nova temeljna organizacija združenega dela, ki se je v začetku letošnjega leta izoblikovala iz večje enote bivšega raziskovalnega instituta Iskre (IRI). Sektor za razvoj in raziskave elementov je potem, ko so tovarne Iskre prekinile sodelovanje na področju razvoja, sam začel s proizvodnjo specialnih elementov. Proizvodnja le-teh se je v zadnjih petih letih razširila in okrepila, osvojili pa smo tudi posebna tržišča za odjem naših izdelkov. Prav zaradi takšnega stanja so bili ob minuli reorganizaciji ZP Iskra dani pogoji za organiziranje samostojne TOZD SEM, razumljivo v okviru Industrije elementov za elektroniko, lokacijsko pa smo ostali v dosedanjih prostorih v Ljubljani, na Tržaški cesti 2.

Kakšen pa je obseg vaše TOZD in kakšna njena dejavnost?

Danes je delovni kolektiv TOZD SEM sestavljen iz 130 sodelavcev, med katerimi je dobra polovica z izobrazbo od kvalificiranih do visoko strokovnih. Naša dejavnost pa obsega proizvodnjo filtrov za odpravo radiofrekvenčnih motenj, nadalje specialnih kondenzatorjev, prerezanih tračnih jeder za transformatorje, proizvodnjo specialnih transformatorjev, preklopnikov, specialnih žičnih uporov in žičnih potenciometrov, prav tako pa tudi proizvodnjo elementov in sestavov za kabelsko linijsko opremo.

Hkrati s tem naša dejavnost zajema tudi aplikacije umetnih mas, lakov in impregnantov, papir za prenos slik z napravami tipa faksimile, pa spajkalne tekočine, PH raztopine, razne voske ter raznolika in pisana.

Kako je vaša TOZD poslovala v letošnjem letu?

Na splošno naš polletni obračun kaže, da je bilo naše poslovanje zadovoljivo, vendar moram tu nekaj pojasniti. S podpisom samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v Industrijo elementov za elektroniko – IEZE namreč še nismo mogli prenesti celotnega poslovanja na novo delovno organizacijo, ker je bilo treba po zakonu o knjigovodstvu v organizacijah združenega dela in po predpisih SDK najprej izpeljati prenos poslovanja iz bivšega IRI na novo ustanovljene temeljne organizacije združenega dela šele po registraciji, le–ta pa je bila opravljena komaj v mesecu marcu.

V laboratoriju za aplikacijo umetnih mas dela tudi dipl. ing. Marička Stanovnik – Fras.

Reorganizacijski posegi in prenos poslovanja je v tem obdobju delovni proces prav gotovo vsaj delno motil, kot kaže polletni obračun pa k sreči vse to ni bistveno vplivalo na naše poslovne rezultate.

Trenutno imamo dovolj naročil in upamo, da se glede tega stanja ne bo poslabšalo v drugi polovici letošnjega in v prihodnjem letu. Za nekatere naše izdelke celo sklepamo pogodbe že tudi za prihodnje poslovno leto.

Brez problemov najbrž tudi vaša TOZD ni. Kakšni problemi pa vas najbolj tarejo?

Predvsem se, kot najbrž tudi drugod, borimo s pomanjkanjem potrebnih obratnih sredstev. To pomanjkanje pa smo še tembolj občutili ob delitvi premoženja in ob kratkoročnem kreditu, ki ga bo treba vrniti.

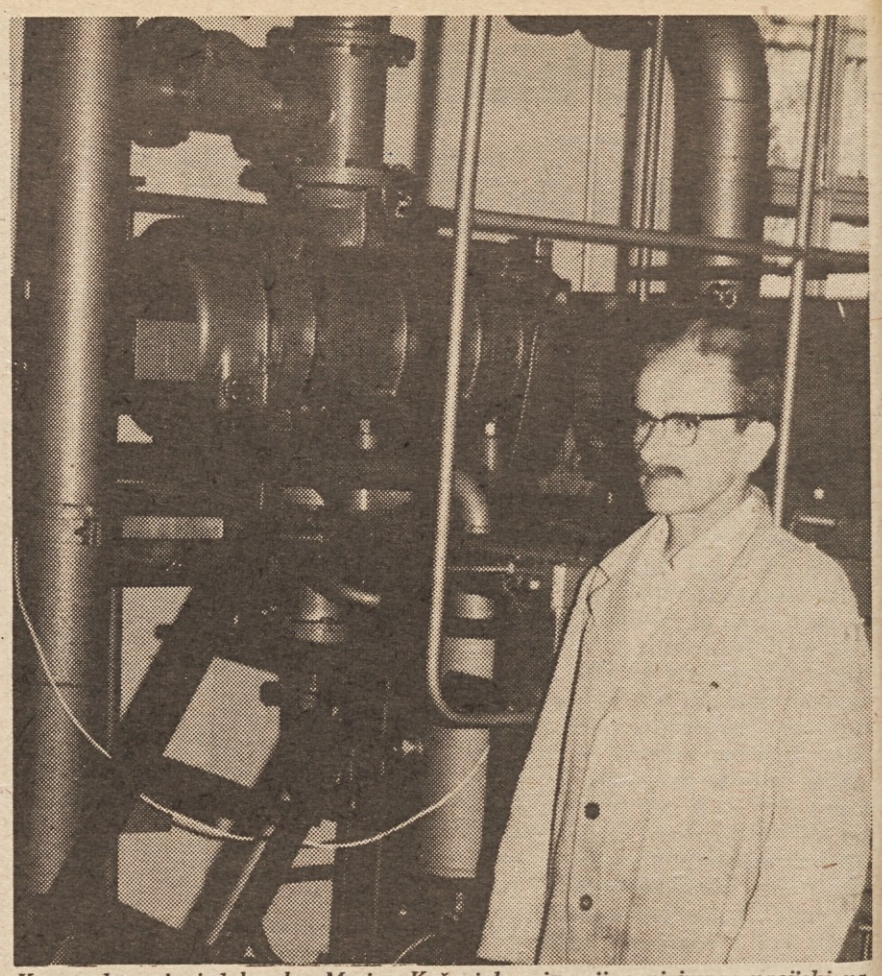

Konstruktor in izdelovalec Marjan Krženjak pri svoji novi impregnacijski napravi.

Teži nas tudi to, da imamo preveč naših sredstev angažiranih v neplačanih računih. Poseben problem pa predstavljajo tudi terjatve znotraj ZP Iskra; temu vprašanju bo čimprej treba najti učinkovito rešitev.

Nadalje nam precej preglavic povzročajo novi carinski predpisi. Naša dejavnost je v večini primerov pač

Vlaganje transformatorjev opravlja Alenka Nartek.

takšna, da ne moremo brez uvoznih materialov. Seveda pa moramo na drugi strani tudi priznati, da imamo ponekod prevelike zaloge materialov in, da je obračanje le–teh prepočasno. Za to seveda obstajajo objektivni vzroki, namreč visoka stopnja rasti naše proizvodnje ob hkrati značilni maloserijski proizvodnji specialnih elementov, kjer potrebujemo veliko raznovrstnih materialov, spričo majhnih serij pa tudi v manjših količinah. Takšna narava naše proizvodnje pa največkart terja naročanje potrebnih materialov za daljša obdobja, s tem pa seveda tudi večje zaloge nekaterih materialov in počasnejše njihovo obračanje.

Tudi v vaši TOZD mislite na stabilizacijske ukrepe?

Prav gotovo. Pripravljamo poseben stabilizacijski program, mimo tega pa si že vse zadnje mesece prizadevamo zmanjšati naše zaloge in doseči njihovo hitrejše obračanje. Naša prizadevanja veljajo tudi izboljšanju organizacije dela in boljšemu izkoristku delovnega časa. Izboljšali smo kontrolno službo in se že kažejo boljši rezltati v kakovosti naših kooperantskih uslug, kjer je bilo doslej včasih tudi precej naših slabosti. Posebno skrb bomo seveda posvetili tudi izterjavi dolžnikov, da bi tako razbremenili čim več ustvarjenih sredstev.

Kakšni pa so bodoči načrti vaše TOZD?

Pripravljamo za prihodnjo razširitev naše proizvodnje, kar še zlasti velja za proizvodnjo tračnih jeder za transformatorje. Ustrezno naročilom bo treba povečevati tudi ostalo proizvodnjo.

Naš največji načrt pa je gradnja nove tovarne. V izdelavi je že elaborat za novo tovarno, določena lokacija in predvidena tudi konstrukcija za financiranje njene izgradnje. Pri tem upamo, da se ne bo zataknilo pri novih ukrepih in investicijskih predpisih.

Izgradnja nove tovarne bi nam omogočila, da bi našo dejavnost še okrepili in izboljšali, saj upamo, da bodo naši izdelki še naprej iskani vsaj tako kot so bili doslej..

–F.Kmetič–

Oddelek za montažo elektromehanskih delov.

Razpis štipendij ZP Iskra

ISKRA – INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMEHANIKO KRANJ

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
20 štipendij – kompjuterska tehnika
3 štipendije – telekomunikacije
2 štipendiji – ind. elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
5 štipendij – tehnološka skupina
5 štipendij – konstrukterska skupina

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
2 štipendiji – kemijska tehnologija

EKONOMSKA FAKULTETA
5 štipendij – poslovna smer
1 spominska štipendija B.Kryštufka

PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija – gospodarsko pravna

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA
2 štipendiji – računalništvo

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
10 štipendij – šibki tok
3 štipendije – jaki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
10 štipendij

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
5 štipendij

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
2 štipendiji

POKLICNA ŠOLA
15 štipendij – orodjar
15 štipendij – strugar
15 štipendij – finomehanik
15 štipendij – TK mehanik
15 štipendij – elektromehanik
10 štipendij – strojni ključavničar
15 štipendij – rezkalec

TOZD Tovarna elektronskih naprav, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
5 štipendij – telekomunikacije

EKONOMSKA FAKULTETA
2 štipendiji – poslovna smer

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
6 štipendij – šibki tok

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
1 štipendija – finomehanik
3 štipendije – strojni ključavničar
2 štipendiji – rezkalec
1 štipendija – strugar
1 štipendija – TK mehanik
1 štipendija RT mehanik

TOZD Tovarna elektronskih instrumentov, Horjul

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. elektronika

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
1 štipendija – šibki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – orodjar
2 štipendiji RT mehanik

TOZD Inštitut za prenosno tehniko, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
2 štipendiji – ind. elektronika

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
2 štipendiji – šibki tok

TOZD Elektrooptika, Ljubljana

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
2 štipendiji – tehniška fizika III. stop.
5 štipendij – tehnična fizika

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. elektronika III. stop.
6 štipendij – ind. elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
2 štipendiji

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – ekonomska smer

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
4 štipendije – šibki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
4 štipendije

TOZD Montažno servisna organizacija Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
2 štipendiji – telekomunikacije

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
5 štipendij – šibki tok

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
10 štipendij – TK mehanik

TOZD Tovarna merilnih instrumentov Otoče

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – merilno regulacijska

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – tehnološka skupina

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – orodjar
2 štipendiji – finomehanik
1 štipendija – strojni ključavničar
1 štipendija – rezkalec
1 štipendija – strugar
3 štipendije – elektromehanik

ISKRA – INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO LJUBLJANA

TOZD Tovarna elektrolitov Mokronog

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – konstrukterska skupina

PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija – gospodarsko pravna

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
1 štipendija – tehnična fizika
1 štipendija – anorganska kemija

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – računovodskaa

TOZD Tovarna feritnih materialov Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA 2 štipendiji – strojni ključavničar
1 štipendija – elektromehanik
1 štipendija – RT mehanik

TOZD Tovarna kemičnih kondenzatorjev Žužemberk

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. elektronika

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
1 štipendija – kemijska tehnologija

VIŠJA TEHNIČNA ŠOLA
1 štipendija – strojna

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – elektro
1 štipendija – šibki tok
2 štipendiji – kuharici
1 štipendija – rezkalec
1 štipendija RT mehanik
1 štipendija – strojni ključavničar

TOZD Tovarna tehnične keramike, Ljubljana

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
1 štipendija – kemijska tehnologija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – KEMIJA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – strojni ključavničar
1 štipendija – strugar

TOZD Tovarna kondenzatorjev, Semič

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – tehnološka skupina

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – zunanja trgovina
1 štipendija – komerciala

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
2 štipendiji – šibki tok
1 štipendija – jaki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
2 štipendiji

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – KEMIJA
1 štipendija

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
2 štipendiji

TOZD Tovarna alniko magnetov, Ljubljana

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN
1 štipendija – metalurgija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
1 štipendija – strojni ključavničar

(Nadaljevanje na 6. strani)

Ustanovitev samoupravne interesne skupnosti Počitniške skupnosti Iskra

Z reorganizacijo ZP Iskra, ki je bila izvršena v začetku leta 1975, po sprejetem samoupravnem sporazumu ZP Iskra, se predvideva v členu 190, da se organizira Počitniška skupnost – samoupravna interesna skupnost – v okviru Združenega podjetja Iskra.

Počitniška skupnost Iskra je, v skladu z zakonskimi določili in težnjami delovnih kolektivov v ZP Iskra, organizacija skupnega pomena za organiziranje počitniške in rekreacijske dejavnosti, izletov, ekskurzij, za vse delavce v ZP Iskra. Tak način poslovanja in organizacije s skupnimi naložbami iz leta v leto opravičuje njen obstoj.

Interes delavcev Iskre do takega načina delovanja Počitniške skupnosti že do sedaj opravičuje njena poslovna politika razdeljevanja kapacitet počitniških domov in politika cen. Do sedaj je Počitniška skupnost delovala v okviru skupnih služb ZP Iskra, njeni plani stroškov so bili sestavni del planov skupnih služb ZP Iskra.

Z novo organiziranostjo v samoupravno interesno skupnost bo Počitniška skupnost samostojno predlagala svoje letne programe delovanja, kateri bodo v skladu z interesi delavcev, ki združujejo to dejavnost v okviru ZP Iskra.

Tak način organiziranja, delovanja Počitniške skupnosti podpirajo tudi vse družbenopolitične organizacije na nivoju ZP in v OZD.

Sindikat ZP Iskra in svet Počitniške skupnosti dajeta predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi, organizaciji, upravljanju in financiranju samoupravne interesne skupnosti za rekreacijo in oddih ZP Iskra v razpravo vsem OZD v okviru ZP Iskra, z namenom, da nanj dajo svoje pripombe in dopolnitve.

Nosilci akcije za razpravo in sprejem predloga samoupravnega sporazuma so osnovne organizacije sindikata.

Podpisnice pošljejo pripombe na predlagani samoupravni sporazum na Počitniško skupnost, Ljubljana, Prešernova 27, do 20. septembra 1975.

Vsaka podpisnica mora določiti tudi delegata za vzklajevalni postopek samoupravnega sporazuma.

PREDLOG

Na temelju člena 41., 73., 89/b in 190. samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ZP ISKRA in s ciljem, da bi uresničevali svoje potrebe po rekreaciji in oddihu, ustanavljajo delavci v TOZD in drugih oblikah združevanja, samoupravno interesno skupnost s tem, da sklenejo po svoji OZD:

1. ISKRA – Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, Kranj, Savska loka 4
2. ISKRA – Industrija elementov za elektroniko Ljubljana, Ljubljana, Stegne
3. ISKRA – Industrija široko potrošnih izdelkov Železniki, Železniki, Otoki 21
4. ISKRA – Industrija avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica, Šempeter pri Novi Gorici, Vertojbenska 62
5. ISKRA – Industrija za avtomatiko Ljubljana, Ljubljana, Savska c. 3
6. ISKRA – Industrija EMO Celje, Celje, Mariborska 86
7. ISKRA – COMMERCE Ljubljana, Ljubljana, Trg revolucije 3
8. ISKRA – Institut za produktivnost dela in metrologijo Ljubljana, Ljubljana, Snežiška 1
9. ISKRA – Center za avtomatsko obdelavo podatkov Ljubljana, Ljubljana, Trg revolucije 3
10. ISKRA – Poslovne stavbe Ljubljana, Ljubljana, Trg revolucije 3
11. ISKRA – Delovna skupnost skupnih služb ZP, Ljubljana, Ljubljana, Trg revolucije 3

(v nadaljevanju: „podpisnice“)

Samoupravni sporazum

O USTANOVITVI, ORGANIZACIJI, UPRAVLJANJU IN FINANCIRANJU SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI ZA REKREACIJO IN ODDIH – ZP ISKRA

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Podpisnice tega sporazuma ugotavljajo, da narekujejo ekonomski in socialni interesi delovnih ljudi, združenih v temeljnih organizacijah podpisnic, ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za rekreacijo in oddih, kakor tudi, da so podani vsi drugi objektivni pogoji za ustanovitev te skupnosti.

Zato delavci, združeni v SOZD ZP Iskra, ustanavljajo na temelju člena 190/2 samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ZP Iskra, prek svojih delovnih organizacij in drugih oblik združevanja, to skupnost.

S tem sporazumom določajo ustanovitelji skupnosti njen delokrog, organizacijo, sistem upravljanja in financiranja ter medsebojne pravice in dolžnosti.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

2. člen

Samoupravna interesna skupnost za rekreacijo in oddih ZP Iskra (v nadaljevanju: skupnost):

1. Skrbi za uresničevanje rekreacije in oddiha delavcev,
2. Usmerja ter vsklajuje svojo dejavnost s splošnimi družbenimi potrebami,
3. Opravlja druge naloge s področja rekreacije in oddiha, ki so ji dane s tem samoupravnim sporazumom in drugimi samoupravnimi akti.

To svojo dejavnost opravlja skupnost v skladu z ustreznimi določili samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ZP Iskra ter deluje po sprejetih srednjeročnih in dolgoročnih programih rekreacijske in počitniške dejavnosti v ZP Iskra.

3. člen

Skupnost zlasti:

- sprejema politiko in načrtuje razvoj rekreacijske in počitniške dejavnosti,
- ustvarja možnosti in pogoje za udejstvovanje delavcev na področju rekreacije in izletov,
- omogoča delavcem, njihovim svojcem, upokojencem ZP Iskra, štipendistom in učencem v gospodarstvu, možnosti oddiha v lastnih počitniških domovih in drugje,
- sprejema splošne kriterije in normative za dejavnosti in zagotavlja materialne možnosti za razvoj počitniških kapacitet,
- sodeluje z drugimi delovnimi organizacijami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi na področju rekreacije in oddiha.

4. člen

Ime skupnosti je „SAMOUPRAVNA INTERESNA SKUPNOST ZA REKREACIJO IN ODDIH, ISKRA“.

Skrajšano ime je: „ISKRA – POČITNIŠKA SKUPNOST“.

Skupnost je pravna oseba ki ima svoj statut in žiro račun.

Sedež skupnosti je v Ljubljani, Prešernova 27.

Statut skupnosti mora biti v skladu s tem samoupravnim sporazumom.

III. ORGANIZACIJA IN UPRAVLJANJE

5. člen

Skupnost upravlja skupščina skupnosti.

Skupščino sestavljajo delegati delegacij, ki jih delavci, člani skupnosti, preko OZD, volijo in odpokličejo.

6. člen

Vsaka podpisnica formira delegacijo, v kateri so delegati TOZD, katerih mandatna doba je 4 leta in so lahko po njenem izteku še enkrat izvoljeni. Zasedanja skupščine se udeleži za vsako podpisnico tisti delegat, katerega delegacija za to pismeno pooblasti.

Vsaka delegacija ima v skupščini en glas.

Vsaka delegacija mora gradivo za zasedanje obravnavati na ustreznem samoupravnem organu svoje OZD, pri čemer pa mora dobiti stališča in soglasje tega organa vselej, kadar bo skupščina odločala o neodtujljivih pravicah delavcev OZD.

Delegati so za svoje odločitve v skupščini odgovorni svojim volilcem.

7. člen

Skupščina ima naslednje pristojnosti:

1. Odloča:

- o načrtovanju in programiranju rekreacijske in počitniške dejavnosti,
- o razširjanju obstoječih kapacitet,
- o cenah storitev skupnosti,
- o gospodarjenju s premoženjem skupnosti in namenski uporabi teh sredstev,
- o odpisu in prometu osnovnih sredstev skupnosti,
- o delitvi dohodka skupnosti.

2. Sprejema:

- statut skupnosti, njegove spremembe in dopolnitve.

3. Potrjuje:

- samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev delovne skupnosti strokovnih služb – glede določb o sistemizaciji delovnih mest, potrjuje
- pravilnik o osebnih dohodkih in pravilnik o formiranju in delitvi sredstev skupne porabe.

4. Imenuje in razrešuje:

- predsednika skupščine in njegovega namestnika,
- direktorja strokovnih služb skupnosti,
- druge stalne in občasne organe skupnosti.

5. Opravlja:

- pravice in dolžnosti samoupravnega nadzora,
- druge zadeve, ki so ji dane v pristojnost po ustavi, zakonih in samoupravnih aktih.

8. člen

Skupščina je sklepčna, če sta navzoči najmanj 2/3 delegatov.

Sklepe iz pristojnosti, ki jih daje 7. člen, pa sprejema skupščina:

- soglasno o vseh neodtujljivh pravicah iz točke 1,
- z večino glasov vseh navzočih delegatov, o vseh zadevah iz točk 2., 3., 4. in 5.

Soglasno sprejeti sklepi iz 1. alinee prejšnjega odstavka, so obvezni za tiste OZD, katerih delegati so bili na zasedanju skupščine navzoči in so zanje tudi glasovali.

K tem sklepom lahko pristopijo z naknadno pismeno izjavo tudi tiste OZD, katerih delegati na skupščini, ko so bili ti sklepi sprejeti, niso bili navzoči. S tem pa postanejo taki sklepi za to OZD prav tako obvezni.

9. člen

Če pri glasovanju o kaki zadevi, pri kateri se zahteva soglasje, ne pride, zaradi različnih stališč delegatov, do soglasnega sklepa, se izvede usklajevalni postopek, in sicer tako, da predsednik skupščine seznani vse tiste OZD, katerih delegati se s predlogom niso strinjali, z vprašanjem, ki ga je potrebno uskladiti, kakor tudi z vsemi stališči in s predlogom sporazumne razrešitve.

Če tudi po tem postopku organizacije združenega dela, po svojih delegatih, niso soglasne, lahko o tem vprašanju skupščina odloči z 2/3 večino prisotnih delegatov, vendar tak sklep zavezuje le tiste OZD, katerih delegati so zanj glasovali, zavezuje pa tudi tiste OZD, ki s naknadno dale pismeno izjavo, da k temu sklepu pristopijo.

10. člen

Skupščina izvoli izmed delegatov predsednika in njegovega namestnika za svojo mandatno dobo.

V času med zasedanji izvršuje sklepe skupščine tričlanski izvršilni odbor, imenovan izmed delegatov.

Izvršilni odbor izvoli predsednika izmed svojih članov na svoji prvi seji. Pristojnosti izvršilnega odbora podrobneje določa statut.

11. člen

Skupnost ima organizirano svojo strokovno službo, ki mora zagotavljati uspešno strokovno in racionalno uresničevanje dejavnosti skupnosti. Strokovna služba skrbi za neposredno izvrševanje sklepov skupščine, pripravlja gradivo za zasedanje skupščine in seje izvršilnega odbora ter vodi celotno poslovanje skupnosti. Na strokovno službo se ne morejo prenašati pravice, pooblastila in odgovornosti skupnosti.

12. člen

Delavci delovne skupnosti strokovne službe imajo pravico do sredstev za osebno in skupno porabo, v skladu z

načelom delitve po delu in v skladu z osnovami in merili za delitev, ki veljajo v organizacijah združenega dela ZP Iskra ter druge samoupravne pravice delavcev v OZD, v skladu z naravo dela, ki ga opravljajo in v skladu s skupnimi interesi, zaradi katerih je bila ta delovna skupnost ustanovljena.

Medsebojna razmerja delavcev v delovni skupnosti strokovne službe se urejajo z njihovimi samoupravnimi akti, ki morajo biti v skladu s tem samoupravnim sporazumom.

13. člen

Delo strokovne službe vodi direktor, ki je za delo strokovne službe odgovoren počitniški skupnosti.

Njegova mandatna doba je 4 leta, lahko pa je po njenem izteku ponovno imenovan.

Pravice in dolžnosti direktorja, ter splošne in posebne pogoje, ki jih mora izpolnjevati, določa statut.

Direktor je dolžan o delu strokovne službe poročati skupščini na vsakem zasedanju, preskrbeti mora gradivo za zasedanje skupščine ter ga pravočasno razposlati delegacijam podpisnic.

IV. FINANCIRANJE SKUPNOSTI

14. člen

Podpisnice združujejo svoja sredstva za:

- financiranje delovanja strokovne službe skupnosti,
- vzdrževanje obstoječih rekreacijskh in počitniških objektov,
- izgradnjo novih kapacitet, oz. razširitev obstoječih kapacitet,
- financiranje izvajanja dogovorjenega programa počitniške dejavnosti,
- financiranje izvajanja dopolnjenega programa rekreacijske dejavnosti.

15. člen

Podpisnice združujejo in vplačujejo sredstva za namene iz prejšnjega člena na teh principih:

1. za delovanje strokovne službe skupnosti v višini, kot jo sprejme skupščina po finančnem načrtu za vsako leto vnaprej,
2. za vzdrževanje obstoječih rekreacijskih in počitniških objektov, vključno z amortizacijo, po prednačrtu in v višini, določeni v finančnem načrtu za vsako leto vnaprej,
3. za izgradnjo novih kapacitet, oziroma razširitev obstoječih, po elaboratu in finančno tehničnem predračunu, ki ga sprejme skupščina,
4. za dogovorjen program počitniške in rekreacijske dejavnosti, po sočasno prejetem finančnem načrtu,
5. za dogovorjen program rekreacijske in ostale sorodne dejavnosti.

16. člen

Podpisnice praviloma plačujejo svoje finančne deleže iz 14. člena sorazmerno, glede na število delavcev, zaposlenih po njihovih temeljnih organizacijah in drugih oblikah združevanja po stanju per 31. 12. pretekla leta, kolikor se delegati v skupščini ne sporazumejo drugače.

17. člen

Sredstva, ki jih podpisnice zbirajo in združujejo v namene iz 14. člena, se stekajo na tekoči račun skupnosti, s katerim razpolaga direktor v okviru pooblastil skupščine, in sicer:

- do višine 3.000,00 din samostojno, s tem, da o razpolaganjih redno poroča skupščini,
- nad 3.000,0 din po vnaprejšnji odobritvi izvršilnega odbora ali skupščine.

V. ODGOVORNOST

18. člen

Počitniška skupnost stopa v pravna razmerja s tretjimi v svojem imenu in za svoj račun, pri čemer jo zastopa direktor strokovne službe.

19. člen

Skupnost odgovarja v zunanjih razmerjih za svoje obveznosti do višine sredstev, s katerimi razpolaga (popolna odgovornost).

20. člen

Za obveznost skupnosti v notranjem razmerju subsidiarno jamčijo podpisnice, do višine svojega deleža iz 16. člena.

VI. GOSPODARJENJE IN UPRAVLJANJE S SREDSTVI

21. člen

S tem sporazumom prevzemajo podpisnice – delovne organizacije v uporabo in upravljanje premoženje ZP Iskra, ki služi izvajanju rekreacijske in počitniške dejavnosti ter svoje deleže združujejo za uresničevanje skupnih interesov na področju uresničevanja počitniške in rekreacijske dejavnosti.

To premoženje obstoji iz:

a) počitniškega doma Iskra v TRENTI, ki obstoji iz parc. št. 113/4 stavba (280 kv. m), 113/5 stavba (580 kv. m), pripisanih k vl. št. 86, in parc. 113/6 (290 kv. m) pripisane k vl. št. 119, vse k. o. Trenta – leva, s celotnim inventarjem;
b) počitniškega doma Iskra v POREČU, Obala Maršala Tita 11, ki obstoji iz parc. št. . . . . pripisane k vl. št. . . . . k. o. Poreč s stavbo in celotnim inventarjem;
c) kampa „MIR" pri Saliju (Dugi otok), ki obstoji iz parc. št. 2816/2, pripisane k vl. št. 1130, k. o. Sali (16.235 kv. m) s stavbo in celotnim inventarjem;
d) inventarja uprave Počitniške skupnosti Iskra.

22. člen

Podpisnice – delovne organizacije – premoženje iz prejšnjega člena prenesejo v uporabo Počitniški skupnosti, pri čemer dosedanji zemljiško knjižni nosilec pravice uporabe ZP ISKRA, dovoljuje zemljiško-knjižni odpis nepremičnin pod a., b. in c prejšnjega člena in vpis pravice uporabe na Počitniško skupnost, ki te nepremičnine prevzema.

23. člen

Pri gospodarjenju s premoženjem ima skupščina naslednje pristojnosti:

- odloča o uporabi sredstev za razširjeno reprodukcijo rekracijskih objektov,
- odloča o odtujevanju rekreacijskih objektov v celoti ali njihovih posameznih delov,
- odloča o odtujevanju drugih pripomočkov za rekreacijo,
- odloča o drugih neodtujljivih pravicah v zvezi z gospodarjenjem s premoženjem skupnosti

24. člen

Med letom primerja skupščina dejanske stroške s predračunskimi ter v primeru večjih odstopanj odloča o rebalansu finančnega načrta, katerega sprejme po istem postopku, kakor je določen za sprejem samega finančnega načrta.

VII. PRISTOP K SPORAZUMU IN ODSTOP OD SPORAZUMA

25. člen

OZD v ZP Iskra, ki želi naknadno pristopiti k temu sporazumu, izglasuje svoj pristop na zboru, tako da sprejme sporazum v obstoječem besedilu. Njen pristop pa mora izglasovati tudi skupščina z večino glasov prisotnih delegatov.

Za obveznosti skupnosti, ki so nastale pred pristopom, pristopnica ne jamči.

26. člen

OZD, ki naknadno pristopa, vloži obenem s svojo pristopno izjavo tudi predlog, v kakšnem časovnem razdobju bo vložila delež sredstev po osnovah in merilih, kot jih določa ta sporazum. O tem predlogu sklepa skupščina, ko sklepa o pristopu.

27. člen

Organizacija združenega dela, ki želi odstopiti od tega sporazuma, mora svojo odločitev pismeno predložiti skupščini, pri čemer velja enoletni odstopni rok od dneva, ko je bil odstop predložen.

Iz naslova razširjene reprodukcije odgovarja odstopajoča OZD za tiste svoje obveznosti, ki so nastale do dneva predložitve odstopne izjave skupščini, iz naslova enotne enostavne reprodukcije pa do dneva izteka odstopnega roka.

Svoje obveznosti iz prejšnjega odstavka mora poravnati odstopajoča OZD dokončno v 6 mesecih od dneva dejanskega odstopa, kolikor ni v posameznih obveznostnih razmerjih dogovorjen drugačen način ali rok poravnave.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

28. člen

Podpisnice morajo izvoliti delegacije v 30 dneh od dneva sprejetja tega sporazuma.

29. člen

Poslovanje Počitniške skupnosti za l. 1975 se izvaja po programu dela in sredstev Počitniške skupnosti ZP Iskra za l. 1975, financiranje pa na podlagi razdelilnika, ki je sestavni del tega programa.

30. člen

Prvo zasedanje skupščine skliče po izteku roka iz 28. člena predsednik skupščine ZP Iskra.

31. člen

Strokovna služba skupnosti mora v 60 dneh od veljavnosti tega sporazuma opraviti inventurni popis premoženja iz 21. člena in njegovo ocenitev.

32. člen

Ta sporazum je sklenjen in prične veljati, ko je bil v enakem besedilu sprejet v OZD podpisnic.

Po postopku in na način kot ga določajo njihovi samoupravni splošni akti.

Delavci vsake podpisnice pooblastijo enega podpisnika tega samoupravnega sporazuma.

Sprejete odločitve o pristopu k temu sporazumu so sestavni del samoupravnega sporazuma o ustanovitvi, organizaciji, upravljanju in financiranju samoupravne interesne skupnosti za rekreacijo in oddih ZP Iskra.

33. člen

Za spore, ki bi izvirali iz tega sporazuma, je pristojna notranja arbitraža ZP.

34. člen

Z veljavo tega sporazuma prenehajo veljati določila čl. 41, odstavka 3, alinee 2, člen 97 in člen 100 samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ZP Iskra, kolikor zadevajo Počitniško skupnost Iskra.

---

1. ISKRA – Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko Kranj
Kranj, Savska loka 4

. . . . . .

2. ISKRA – Industrija elementov za elektroniko Ljubljana
Ljubljana, Stegne

. . . . . .

3. ISKRA – Industrija široko potrošnih izdelkov Železniki
Železniki, Otoki 21

. . . . . .

3. ISKRA – Industrija široko potrošnih izdelkov Železniki
Železniki, Otoki 21

. . . . . .

4. ISKRA – Industrija avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica
Šempeter pri Novi Gorici, Vertojbenska 62

. . . . . .

5. ISKRA – Industrija za avtomatiko Ljubljana
Ljubljana, Savska c. 3

. . . . . .

6. ISKRA – Industrija EMO Celje
Celje, Mariborska 86

. . . . . .

7. ISKRA – Commerce Ljubljana
Ljubljana, Trg revolucije 3

. . . . . .

8. ISKRA – Inštitut za produktivnost dela in metrologijo Ljubljana
Ljubljana, Snežniška 1

. . . . . .

9. ISKRA – Center za avtomatsko obdelavo podatkov Ljubljana
Ljubljana, Trg revolucije 3

. . . . . .

10. ISKRA – Poslovne stavbe Ljubljana
Ljubljana, Trg revolucije 3

. . . . . .

11. ISKRA – Delovna skupnost skupnih služb ZP Ljubljana
Ljubljana, Trg revolucije 3

. . . . . .

Razpis štipendij ZP Iskra

TOZD Izdelovanje orodij in vzdrževanje, Ljubljana

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
1 štipendija – strojni ključavničar
1 štipendija – strugar

TOZD Tovarna polprevodnikov, Trbovlje

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – avtomatika
2 štipendiji – ind. elektronika
4 štipendije – ind. elektrotehnika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
2 štipendiji – konstrukterska skupina
2 štipendiji – tehnološka skupina

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
2 štipendiji – fizika trdnega telesa
2 štipendiji – kemijska tehnologija

TOZD Izdelovanje specialnih elementov in materialov, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – jaki tok
1 štipendija – ind. elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – konstrukcijska skupina

VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA
1 štipendija

VIŠJA UPRAVNA ŠOLA
1 štipendija – poslovna smer

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
1 štipendija – elektromehanik

TOZD Tovarna uporov in potenciometrov Šentjernej

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
3 štipendije

PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija

EKONOMSKA FAKULTETA
2 štipendiji

FILOZOFSKA FAKULTETA
1 štipendija – psihologija

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
1 štipendija – kemijska tehnologija
3 štipendije – tehnična fizika

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA
1 štipendija

VIŠJA ŠOLA ZA SOCIALNE DELAVCE
1 štipendija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
6 štipendij

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – KEMIJA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji

GIMNAZIJA
2 štipendiji

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
3 štipendije – orodjar
3 štipendije – strojni ključavničar
2 štipendiji – rezkalec
2 štipendiji – strugar
1 štipendija – brusilec
1 štipendija – klepar

TOZD Tovarna baterij ZMAJ, Ljubljana

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovna smer

PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija

ISKRA – Industrija avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica

TOZD Tovarna malih zaganjalnikov Nova Gorica

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija

VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA
1 štipendija – splošna komerciala

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
3 štipendije

POKLICNA ŠOLA
5 štipendij – kovinske smeri

TOZD Tovarna velikih zaganjalnikov Nova Gorica

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovna smer

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
3 štipendije

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
5 štipendij – kovinske smeri

TOZD Tovarna generatorjev in elektronike Nova Gorica

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. elektronika

Delovna skupnost skupnih služb

Razvojno raziskovalno področje

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – avtomatika
1 štipendija – ind. elektronika
1 štipendija – merilno regulacijska

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija

VIŠJA TEHNIŠKA ŠOLA
2 štipendiji – tehnološka

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
3 štipendije

Ekonomsko organizacijsko področje

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovna smer

VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA

1 štipendija – finančna smer

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
3 štipendije

Splošno kadrovsko področje

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
1 štipendija

TOZD Tovarna avtoelektro izdelkov ter visoko kvalitetne keramike, Tolmin

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – tehnološka skupina

VIŠJA TEHNIČNA ŠOLA
1 štipendija – tehnološka skupina

POKLICNA ŠOLA
8 štipendij – kovinarske smeri

TOZD Tovarna delovnih sredstev, Nova Gorica

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
3 štipendije

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji

POKLICNA ŠOLA
16 štipendij – kovinarske smeri

ISKRA – INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO LJUBLJANA

Delovna skupnost strokovno administrativnih služb

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
4 štipendije – elektrifikacija
2 štipendiji – avtomatika
4 štipendije – ind. elektronika
3 štipendije – merilno regulacijska
2 štipendiji – računalništvo

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
2 štipendiji – finomehanika
5 štipendij – konstrukterska skupina

EKONOMSKA FAKULTETA
2 štipendiji – poslovna smer – računovodska usmeritev
1 štipendija – poslovna smer – načrt. analitska usmeritev

VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA
1 štipendija – tehnično-ekonomsko-komercialna
2 štipendiji – splošna komerciala

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA
2 štipendiji – proizvodna smer
1 štipendija – kadrovska smer

VIŠJA UPRAVNA ŠOLA
1 štipendija – poslovna smer

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
3 štipendije – šibki tok
2 štipendiji – jaki tok

(Nadaljevanje na 7. strani)

Razpis štipendij ZP Iskra

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
2 štipendiji
EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
5 štipendij
UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
5 štipendij
POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – finomehanik

TOZD Električni aparati in releji, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. elektronika
FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – modul po dogovoru
1 štipendija – konstrukterska skupina
1 štipendija – tehnološka skupina
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
2 štipendiji – šibki tok
1 štipendija – jaki tok
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija
POKLICNA ŠOLA
3 štipendije – orodjar
2 štipendiji – finomehanik
2 štipendiji – strojni ključavničar
1 štipendija – strugar
6 štipendij – elektromehanik

TOZD Avtomatske in varilne naprave, Ljubljana

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – modul po dogovoru
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
1 štipendija – jaki tok
1 štipendija – šibki tok
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija
POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
3 štipendije – elektromehanik

TOZD Procesna tehnika, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
14 štipendij – avtomatika
EKONOMSKA FAKULTETA
2 štipendiji – poslovna smer
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
2 štipendiji – šibki tok
EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji

TOZD Industrijska oprema TIO Lesce

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – konstrukterska skupina
1 štipendija – tehnološka skupina
POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – orodjar
4 štipendije – strojni ključavničar
2 štipendiji – rezkalec
5 štipendij – strugar

TOZD Elektrospojna vezja, ELA Novo mesto

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
2 štipendiji – konstrukterska skupina
1 štipendija – tehnološka skupina
EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija
POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
1 štipendija – strojni ključavničar
1 štipendija – rezkalec
1 štipendija – strugar
2 štipendiji – elektromehanik

TOZD Napajalne naprave, Novo mesto

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
3 štipendije
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
5 štipendij
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
2 štipendiji
POKLICNA ŠOLA
10 štipendij – strojni ključavničar
7 štipendij – elektromehanik

TOZD Orodjarna Ljubljana

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – orodjar
2 štipendiji – rezkalec
1 štipendija – strugar

TOZD Inženiringi, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – avtomatika
1 štipendija – ind. elektronika
1 štipendija – računalništvo
1 štipendija – telekomunikacije
PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija – gospodarsko pravna
FILOZOFSKA FAKULTETA
1 štipendija – angleški jezik
1 štipendija – nemški jezik
EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovna smer – zunanja trgovina
2 štipendiji – poslovna smer – komerciala
1 štipendija – poslovna smer – finančna
VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA
1 štipendija
VIŠJA TEHNIČNA VARNOSTNA ŠOLA
1 štipendija
VIŠJA UPRAVNA ŠOLA
1 štipendija – poslovna smer
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
7 štipendij – šibki tok
6 štipendij – jaki tok
EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
4 štipendije

ISKRA – INDUSTRIJA IZDELKOV ŠIROKE POTROŠNJE, LJUBLJANA

TOZD Tovarna antenskih naprav, Vrhnika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija – tehnološka skupina
EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovna smer–finančna usmeritev
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – orodjar
2 štipendiji – elektromehanik
1 štipendija

TOZD Tovarna radijskih sprejemnikov, Sežana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. Elektronika ali telekomunikacije
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
2 štipendiji – šibki tok
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija
POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
1 štipendija – strojni ključavničar

TOZD Tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, Železniki

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
3 štipendije – ind. elektrotehnika
FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
2 štipendiji – tehnološka skupina
VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA
1 štipendija – zunanja trgovina
VIŠJA TEHNIČNA ŠOLA
1 štipendija – strojna smer
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
5 štipendij – jaki tok
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
2 štipendiji
POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
2 štipendiji – strojni ključavničar
3 štipendije – rezkalec
3 štipendije – strugar
3 štipendije – brusilec
2 štipendiji – elektromehanik

TOZD TV Sprejemniki Pržan

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
4 štipendije – ind. elektronika
EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – proizvodna smer
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
3 štipendije – šibki tok
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija
EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija
POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – orodjar
1 štipendija – strojni ključavničar
2 štipendiji – strugar
5 štipendij RT mehanik

ISKRA – COMMERCE, LJUBLJANA

TOZD Domači trg

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
4 štipendije
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA ELEKTRO
4 štipendije – šibki tok
UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
7 štipendij
POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji TT smer

TOZD Zunanji trg

EKONOMSKA FAKULTETA
4 štipendije – poslovna smer – zunanje trgovinska usmeritev
VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA
9 štipendij – zunanje trgovinska usmeritev

(Nadaljevanje na 8. strani)

Pri brigadirjih na Kozjanskem

Z brigadami pač nimam sreče. Lani sem se brezuspešno podil za Iskrinimi brigadirji po Kozjanskih cestah – kako lepo ime za tisto šodrasto pot – letos pa sva po več kilometrih škripanja, ropotanja, preklinjanja in čofotanja po ilovnati brozgi s sekretarko koordinacijske konference ZSMS ZP Iskra Marino Glavano le „odkrila" brigado elektro in elektronske industrije Jugoslavije. Najprej sva jih iskala na Trasi ceste. Tam so nama povedali, da zaradi slabega vremena tisti dan ne bodo delali . . .

Odpravila sva se v Planino pri Sevnici, kjer taborijo vse brigade. Na „vso srečo" jih tudi tam ni bilo: imeli so športno dopoldne. Po „cesti" sva se odpeljala v Planino, tam pa je bilo njihovega športnega dopoldneva že konec in so se odpravljali v tabor. Drugega nama ni kazalo kot obrniti in se lepo odpeljati nazaj v tabor.

Pri vsem tem vsekakor velja zapisati, da je Kozjansko v zadnjih letih že precej spremenilo podobo, predvsem po zaslugi delovnih akcij mladine iz vse Slovenije. Takšne akcije se je letos udeležilo tudi 50 mladih delavk in delavcev iz različnih delovnih organizacij elektro in elektronske industrije Jugoslavije, med njimi pet iz Iskre.

Tisti dan, ko sva jih obiskala, v taboru žal ni bilo predsednika mladinske osnovne organizacije na IC – zunanji trg Danijela Burnika, ki je intendant brigade. Smola – prav takrat je moral v Ljubljano. K sreči pa so se drugi štirje Iskraši z veseljem zapletli z menoj v pogovor, drugi brigadirji pa so jim bili vneti suflerji in svetovalci, kaj naj mi povedo. Prav zato so ti štirje izrazili prepričanje in vtise vseh brigadirjev, ne samo brigadirjev iz Iskre.

Majda Krmar je tehnična risarka v TEN

„V brigadi sem prvič. Počutim se izredno prijetno. Všeč mi je predvsem to, da smo tukaj dejansko odrezani od vsakdanjega zdolgočasenega sveta. Ugaja mi tudi to, da vseskozi pojemo – ko zjutraj na zboru dvignemo zastavo, ko gremo na zajtrk, kdaj pa kdaj med delom, ko gremo na kosilo, na večerjo. Zvečer pojemo vse jugoslovanske pesmi, ki jih znamo. Resnično je lepo."

Kolo vodi Milanka Lazič–ekonomist v IC–uvoz.

„V brigadi sem prvič. Najboj všeč mi je to to, da se vsi obnašamo naravno in neizumetničeno ter, da med nami ni nobenih hinavščin. Zelo mi je všeč to, da je v naši brigadi vseskozi čutiti bratstvo in enotnost vseh jugoslovanskih narodov. Poudarim naj, da bi morali to bratstvo in enotnost še bolj krepiti, recimo, tudi na ekonomskem področju. Tukaj smo mladi delavci iz mnogih sorodnih delovnih organizacij, toda med nami ni nobenih razlik, nobene, če že hočete, nelojalne kunkurence. Še to: zahvalila bi se moji delovni organizaciji, da me je poslala v brigado".

Vojko Mlinar je elektromehanik v Napravah.

„V brigadi sem prvič. Hrana je dobra, po napornem delu smo si organizirali pestro družabno življenje. Najbolj všeč so mi brigadirski običaji – dviganje zastave, petje himne, zbor, pozdrav komandirju, raport itd. Zvečer skrbim za magnetofon, zdaj, ko sta nam prinesla – Iskrafon, pa bom skrbel tudi zanj in za plošče.

Mira Rogelj je administratorka na IC.

Tudi ona je prvič v brigadi. Še preden je začela pripovedovati o vtisih iz brigadirskega življenja, je bilo z vseh strani slišati pripombe, da pravega krampa in lopate še videla ni, ker je morala pač prve dni vseskozi tipkati.

„Danes imam k sreči nekaj več časa. Popoldne smo tudi dekleta igrale nogomet," je Marija končno le prišla do besede, toda fantje so jo takoj dopolnili češ, da njihove brigadirke igrajo tako imenovani totalni nogomet; vse na eno žogo! Po njihovih besedah je bila tekma pravi ‚dumbus".

„Izredno ugodno sem presenečena nad življenjem v brigadi. Vsi se dobro razumemo, prepričana pa sem, da bo tako tudi v prihodnje. Imamo se čudovito. Še bom šla v brigado". L.D.

Vrnitev iz La Ciotata

(Vtisi BRANKA SMOLIČA, člana delegacije kranjskih mladincev, po obisku v pobratenem francoskem mestu)

Pred kratkim se je vrnila iz pobratenega francoskega mesta La Ciotat skupina kranjskih mladincev. V njej so bili mladi, ki so bili v zadnjem času najbolj prizadevni pri delu ZSMS v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah naše občine. Med njimi je bil tudi Branko Smolič, predsednik Osnovne organizacije ZSMS Skupnih služb Elektromehanike. V zadnjem času je mnogo delal na področju družbeno–političnega izobraževanja mladih Elektromehanike. Prav zaradi tega je predsedstvo konference ZSMS naše delovne organizacije predlagalo za obisk v La Ciotatu.

Prosil sem ga, da mi odgovori na nekaj vprašanj.

„Koliko časa ste bili v pobratenem mestu? Kakšni so tvoji vtisi? "

„V La Ciotatu smo bili 17 dni. Bivali smo v prijetni vili „La Calanque", približno 150 m od morske obale. Ugodna klima in prijeten zaliv v bližini sta nam nudila res enkratna doživetja. Med tem časom smo obiskali ladjedelnico in se seznanili z njihovim načinom dela. Obiskali smo tudi tovarne steklarskih izdelkov in si podrobneje ogledali naporno delo steklopihačev. Seveda pa to ni bilo vse, saj smo si ogledali tudi ostala bližnja mesta in zanimivosti francoske pokrajine Provanse. Veliko smo imeli tudi prostega časa, ki smo ga izkoristili za športne igre in ostalo zabavo, ki je je bilo na pretek. Prebivalci tega mesta so nas povsod toplo sprejeli, tako, da sploh nismo imeli občutka, da smo tako daleč od svojega domačega kraja."

Branko Smolič.

„Katerega trenutka se najraje spominjaš? "

„V prijetnem spominu mi bo ostal sprejem pri županu La Ciotata. Po uvodnih pozdravnih besedah smo nazdravili in kmalu zatem so se naši jeziki razvozlali. Med pesmijo, pogovorom in žlahtnim „pastisom" smo kmalu obvladali francoščino vsaj tako odbor kakor oni slovenščino."

„Ali je bilo slovo težko? "

„Po treh tednih bivanja v La Ciotatu se je bilo res težko posloviti, posebno zaradi tega, ker smo se s francoskimi mladinci in mladinkami res dobro razumeli in smo bili že pravi prijatelji. Slovo je bilo težko, toda spomin na domače kraje in misel, da se prihodnje leto ponovno vidimo v Kranju, sta nas potolažila." Lac

RAZSTAVA V DELAVSKI RESTAVRACIJI V OTOČAH

V delavski restavraciji Tovarne merilnih instrumentov na Otočah imajo že od 18. avgusta razstavo risb učencev osnovne šole v Ljubnem. Vodstvo omenjene šole je izbralo za to razstavo 40 najbolj uspelih otroških risb in jih v sodelovanju s KUD Ljubno razstavilo v tovarni. Odziv delavcev na omenjeno razstavo je dokaj velik, saj si med odmori radi ogledujejo likovne dosežke svojih malčkov. Prikazane so stvaritve otrok do 4. razreda osnovne šole. Razstava bo trajala do 6. septembra.

V.B.R.

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

JANEZA ARHA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem ploščatega releja v tovarni TEA za izrečeno sožalje, podarjeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

hčerka Marija Naglič

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega moža

FRANCIJA DIDIČA

se zahvaljujem ZP ISKRA, ISKRI V IDRIJI in ISKRI V ŽELEZNIKIH za izraze sožalja, poklonjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti.

Žena Mojca s hčerkama

V gorah Kavkaza

V letošnjem juliju je gore v Kavkazu obiskala slovenska petnajstčlanska alpinistična odprava „Kavkaz 1975“, v kateri so sodelovali tudi trije alpinisti iz Iskre–Elektromehanike, Franci šter, Marjan Ručigaj in Šremfelj, ki nam je, sicer z zamudo, poslal kratek zapis o obisku kavkaških gora.

V tujino nas je poneslo letalo z brniškega letališča. Petnajst nas je bilo, ki smo sestavljali že sedmo jugoslovansko alipinistično odpravo v gore Kavkaza. Organizacijo letošnje odprave je organiziralo PD Kranj. Za nami je bilo slovo od domačih in znancev, pred nami pa dvajset dni garanja in doživetij v daljnjih kavkaških gorah.

Po pristanku nas je čakal prisrčen sprejem. Alpinistični tabor Elbrus nam je postal drugi dom za dni, ki smo jih imeli na razpolago. Dvajset dni nas je čakalo, kar precej sicer, vendar kratkih, ker smo pač hoteli v tem času osvojiti in videti čim več vrhov.

Dan po prihodu nas je avtobus že premetaval po vegastem asfaltu proti Elbrusu, ki je bil naš prvi cilj in hkrati priložnost za našo aklimatizacijo pred kasnejšimi vzponi.

Pod težkimi nahrbtniki smo se brž po prihodu začenjali vzpenjati po zaprašeni moreni proti „Bivaku enajstih“. Na videz kratka pot se je vlekla ure in ure tako, da smo imenovani bivak dosegli šele ob petih popoldne, dodobra utrujeni. Tu so razdalje zares ogromne, neizprosne.

Naslednji dan smo imeli aklimatizacijski pohod do „Skal Pastuhova“ na višini 5.000 metrov, od koder smo načrtovali naše nadalnje vzpone. Toda – zagodlo nam jo je slabo vreme. Vse je bilo zavito v gosto meglo, iz katere so naletavale tudi snežinke. Čakali smo na boljše vreme, trdno odločeni, da se brez osvojitve vrha ne vrnemo v dolino.

Sedemnajstega julija ob enih ponoči smo slednjič odrinili proti vrhu. Vreme se je sprevrglo. Bilo je čudovito in sneg kot naročen za hojo. Dobro oprtani in dobro razpoloženi smo se zagrizli vkreber in ob enajstih dopoldne smo si zadovoljni že stiskali roke na vrhu 5.633 metrov visokega Elbrusa. Vsi smo ga premagali, neskončno veseli, saj je bil to za večino od nas višinski rekord, doslej najvišji vzpon.

Toda navzdol je bilo bolj naporno. Razmočeni sneg se nam je globoko vdiral, končno nič čudnega – sonce je žgalo s prav morilsko močjo. Mučil nas je glavobol. Morali smo pohiteti, kajti vrhove za nami so vedno bolj ovijali grozeči oblaki in, ko smo dosegli dolino, se je vlilo.

Naslednje tri dni smo porabili za počitek in priprave na vzpone, ki smo jih načrtovali, razdeljeni v tri četrvorke in trojko. Tako razdeljeni smo nameravali opraviti naslednje vzpone: po smeri Lopata v Škeldi, prečenje Pika svobodne Španije, smer Kiselja v severni steni Pika svobodne Španije in vzpona na Džan–tu–gan in Čegetkova –učana. Že tako nestanovitno vreme se je še poslabšalo in nam preprečilo uresničitev teh naših načrtov. Izbrati smo morali druge cilje in sicer smo se odločili za veličastno severno steno Nakra–tana, prekrasnega vrha nad čudovitim ledeniškim jezerom.

Toda dostop do stene ni bil lahek, saj je bilo nekajkrat treba prebroditi tudi hitre in mrzle ledeniške reke, ki so prečkale našo pot. Vendar smo vstrajali, kot bi vedeli, da nas čaka in bo poplačal vse napore in nevšečnosti čudovit večer pod Nakro–tano. Vesela slovenska govorica je edina motila kristalno tišino tega prelepega kraja, razen seveda nepretrganega grmenja padajočih serakov z ostenj Nakre in Donguz–oruna. Na zeleni moreni so v soju zahajaočega sonca zrasli naši srebrni šotori.

Naslednjega dne je bila gora Nakra–tana slovenska. Že od dveh zjutraj je bilo v njenem ostenju vse živo.

Jugoslovanska odprava v gore Kavkaza pred odhodom z Brnika.

Kriki, jodlanje in pesem so se mešali med grmenje plazov. V navezah smo se grizli proti vrhu. Šele konec drugega dne se znova zberemo pri naših šotorih. Bili smo zelo utrujeni, vendar zadovoljni in veseli. Uspehi in čudovito doživetje je bilo plačilo za vse naše napore.

Povratek je bil spet nekaj posebnega, enkratnega. Vreden raziskovalcev. Rinili smo po brezpotju, med grmovjem in številnimi hudourniki. Tudi čez vodo nas je pot vodila proti dolini.

Topla kopel v taboru je bil pravi luksus, ki smo si ga privoščili z največjim zadovoljstvom.

Dnevi so minili vse prehitro. Le še tri smo imeli na razpolago pred našim povratkom v domovino. Prav zato smo se skupno odločili še za turo na Džan–tu–gan. Toda spet je imelo slabo vreme premoč in tura je žal morala odpasti. Ni nam preostalo drugega kot, da smo si ogledali dolino Adir–su, ki se končuje z gorama Ulu–tan in Tju–tju–baši. To sta ledeni steni ogromnih dimenzij, vredni obiska.

Toda naš čas se je iztekel. Poslovili smo se od naših ruskih prijateljev, od v jutranjem soncu se kopajočih vrhov v daljavi. Globoko so se nam ti vrhovi, ki jih zaradi slabega vremena žal nismo uspeli osvojiti, vtisnili v spomin. Kar s težkim srcem smo zapuščali to kraljestvo gora.

Vračali smo se domov v upanju, da bodo sovjetski alpinisti, ki so prav tedaj lezli po naših gorah, imeli kaj več sreče z vremenom. A čeprav nam vreme ni bilo naklonjeno, smo se vrnili domov zadovoljni z doživetji, ki se jih je vredno spominjati.

Med vzponom proti vrhu

Vzpon na Aletschorn (4.195 m)

Dne 21. 8. 75. nekako ob 3. zjutraj smo se dvignili iz ležišč v visokogorski koči Holandia–Hutten in si pričeli pripravljati opremo. Oskrbnik je hitel pripravljati čaj in kavo in v slabi uri smo se že zbrali v spodnjem prostoru koče, kjer smo imeli spravljene dereze, cepine, in vrvi.

Prve naveze so že odhitele po zmrznjenem snegu. Luna je visela nad sedlom in razlivala mlečno svetlobo po dolini ledenika. Hoja do vznožja grebena je bila prijetna in hitra. Pod grebenom je Tonač, vodja vzpona, razložil po kakšnem vrstnem redu se bomo vzpenjali.

Poslednjič smo prekontrolirali dereze, če so dobro pritrjene in že smo zalezli navkreber. Prekoračili smo dva nevarna sveža mostička čez ledeniški špranji (špoltni).

Naveza za navezo, bilo jih je enajst – je počasi napredovala po hudi snežni strmini. Skalovje, katerega smo morali doseči, se je risalo nad nami kot črn oblak. Strmina je bila pod nekaj centimetrov debelo snežno odejo ledena tako, da smo cepine le stežka zabijali vanjo.

Ko smo dosegli skalovje, smo hitreje napredovali, toda sonce, ki je pokukalo izza gora, nas je obsijalo šele nkeje v sredini Hassel–vipe. Imel sem srečo, da sem bil v navezi s Tonačem. Počasi, korak za korakom sem zabijal dereze v led, za sigurnim korakom mojega vodnika, ki me je seveda varoval z vrvjo. Včasih me je tudi oštel, če sem se prijel kakšne sumljive skale. Dodobra sem bil že brez sape, ko mi je Tonač dejal: „Sedaj pa si napravi dobro stojišče, mislim, da bom sedajle dosegel vrh grebena.“ Skozi ledeniška očala sem se zazrl v višino. Vrh grebena s senžnim previsom je bil skoraj navpično 30 m nad menoj. Bilo je čudovito opazovati Tonača, kako se prebija s cepinom in kladivom v drugi roki v višino. S kratkimi postanki je dosegel vrh grebena Hassel–vipe. Z glavo je zadel v snežni previs. Vsi smo ga nemo opazovali in srce nam je pričelo hitreje biti, ko je pričel s cepinom razbijati sneg, viseč mu nad glavo. Skopal si je ozek prostor in že je stal na vrhu. Vzklik veselja se nam je iztrgal iz grl, saj smo pregarali 750 m višinske razlike v najtežjem delu vzpona.

Po ozkem snežnem grebenu smo nato prigazili v sedlo, kjer smo si privoščili prvi oddih. Sedeč na nahrbtnikih smo se zaskrbljeno pričeli ozirati v čedalje gostejšo meglo, ki je jela ovijati vrhove.“Vreme se nam bo zasralo“, je nejevoljno pripomnil Franci. Vrh Aletschhorna se je skril v megleni zavesi.

Čeprav smo hoteli počakati še ostale reveže, ki še niso dosegli vrha grebena, smo si oprtali nahrbtnike in se pričeli vzpenjati proti šilastemu vrhu, ki je kot predstraža stal pred našim ciljem. Grizli smo kolena v strm breg, pod derezami so se nabirale snežne cokle, vsak korak je bil napor. Čim višje smo se vzpenjali, gotejša je bila megla in sneg je postajal vse težji.

Po kakšni uri in pol smo prigazili ob ledeno steno. Vzela nam je precej časa, da jo je prva skupinica preplezala. Ostali, ki so sopihali za nami so nas počasi dohitevali. Višinomer je kazal 4120 m, do vrha je bilo še cca 70 m. Megla je postala tako gosta, da smo videli le nekaj metrov pred nosom. Skupinica, ki je bila za nekaj minut pred glavnino se je zbrala k posvetu. Pretresali smo samo eno vprašanje. Ali naprej ali nazaj? Tonač je čepel na nahrbtniku in se oziral okoli sebe. Nenadoma je vstal, prekinil debato z odločnim glasom.“ Naprej gremo dokler se bo še kaj videlo!“

Franci je s svojim varovancem počasi odšel naprej. V previdni razdalji sva jim sledila. V mislih smo imeli samo to, da vrh ni več daleč. In res, zadeli smo ob skalno reber, ki se je strmo dvigala. To mora biti vrh! S stisnjenimi zobmi sem praskal po zaledenelem granitu. Nenadoma se je čez megleno brozgo zaslišalo Francijevo jodlanje, kar je pomenilo, da je cilj tik pred nami. Ob pol dveh smo tipaje dosegli vrh. Vpisali smo se v knjigo, naredili nekaj požirkov soka in že smo se obrnili. Bližajoče grmenje nam je pognalo strah v kosti, saj pred nami je bil še težaven spust po Hossel–vipe.

Srečujoč ostale, ki še niso dosegli vrha, smo se hitro spuščali po uhojeni gazi. V sedlu, kjer smo imeli prvi in zadnji počitek, smo se zbrali. Vodniki so priganjali svoje varovance, vsaka minuta je bila dragocena. Spust po Hossel–vipe je potekal zelo hitro.

Prva naveza se je spustila za dolžino vrvi in jo fiksirala. Naslednja se je že spuščala po njej in pod njo zopet napela fiksno vrv. Tako so se naveze spuščale druga za drugo, kot po žičnici. Nekje v sredi stene nas je pričelo močiti.

Po treh urah smo vsi premočeni poskakali čez ledeniške špranje in že smo bili v dolini. Odvzeli smo si dereze in brez obotavljanja odhiteli proti koči. Na pol poti smo se ogreli s toplim čajem, ki so nam ga prinesli naproti iz koče.

Dež in utrujenost sta pokazala svoje zobe tako, da smo se nekateri docela utrujeni privlekli v kočo. Ura je bila pol osmih zvečer, ko sem se grel ob plinski pečici, ki jo je velikodušno prižgal oskbrnik. V mislih sem premleval Tonačeve besede, ki jih je izrekel na vrhu: „Vrh je osvojen šele takrat, ko si se cel in zdrav tudi spustil z njega, zato smo si vsi, ki smo se udeležili tega vzpona, čestitali šele v koči. Vodniki so ob dobri organizaciji imeli levji delež pri uspešnosti našega težkega vzpona!

Marjan Novak

Iskraši v Centralnih alpah

REPORTAŽA V NADALJEVANJIH

„V gore ne hodimo zato, da bi umirali. Ne, pač pa zato, da bi živeli.“ To misel sem prebral v tanki brošurici o nevarnosti v gorah in je bila tudi neke vrste razsodnik v moji odločitvi, ali naj sploh grem na izlet PD Iskra v Švico ali ne.

Kot že nekaj let zapored je PD Iskra tudi letos organiziralo, lahko bi rekel, elitno odpravo v tuja gorstva. Sprva so se odločili za izlet na Eiger (3975 m), pozneje pa je bil načrt delno spremenjen zaradi ugodne ponudbe PD Ljubljana–Matica, ki je prav za tiste dni organiziralo odpravo na Finsteraarhorm (4274 m) in Aletschhorn (4195 m). Da bi oba načrta nekako uskladili, je Peter Janežič – Petrač kot vodja Iskrine odprave določil, da sta prvenstveni gori Finsteraarhorn in Aletschhorn, na Eiger pa bi šli rezervni dan, če bi bilo seveda ugodno vreme in če bi bilo – kljub predvideni utrujenosti – še vedno dovolj zanimanja.

Prvi trije so v potu svojega obraza osvojili vrh.

Priprave so torej stekle. Prvega posvetovalnega sestanka se žal nisem udeležil. Morda je še bolje, da se ga nisem, ker je takrat Petrač podal realno sliko zahtevnosti odprave. Nekateri so spoznali, da odprava le ni mačji kašelj in so se, kar je povsem pravilno, odločili za „sestop“ s seznama prijavljencev. Besedo BOLJE sem zapisal zato, ker se presneto dobro zavedam svojih hribohodniških „kakovosti“.

Prijavil sem se, toda priznati moram, da sem imel v dneh pred odhodom kar nekoliko treme, najbrž pa tudi potovalne mrzlice.

Prvič na Štiritisočaku! Bom sploh zmogel prilesti tako visoko? Sem sposoben? Kaj pa nevarnosti? Imam dovolj kondicije? Kako pa sploh dihaš tako visoko? Kaj pa srce?

Na tisoče vprašanj – na mnoga začetnik ne pozna odgovora. Tu so pomenbne samo izkušnje. Zdaj, ko smo se srečno vrnili, lahko z veseljem zapišem, da poznam odgovor na vsa ta vprašanja . . . . razen na enega: kakšna razlika je med junaštvom in strahopetnostjo, nepreračunljivostjo in previdnostjo. Tega odgovora verjetno ne bom nikoli vedel, vedno pa se bom ob tem razmišljanju spomnil besed: V gore hodimo zato, da živimo.

KONDICIJSKE PRIPRAVE

Malokoga bo zanimalo, kako sem se fizično pripravljal na izlet v švicarske Alpe, povem pa naj, da mi je nasvet Brede Jančarjeve o tem, kaj naj človek dela, da ne bo imel v visokogorju težav z dihanjem, veliko pomagal. Najboljši trening za premagovanje višinske bolezni je tek po gozdu, predvsem v breg. S tem pisanjem ne nameravam nikogar učiti, ali „moriti“ z nasveti, toda na desetine kilometrov teka mi je resnično omogočilo, da pozneje nisem imel niti najmanjše višinske bolezni.

V okvir priprav na izlet je sodil tudi načrtovani skupinski izlet udeležencev na Grossglockner, ki pa je zaradi pomanjkanja denarja odpadel. Večina se je zato pripravljala sama, kar pa ni bilo nič težkega: vsi imamo radi gore, najboljši kondicijski trening pa so prav izleti nanje. S kondicijo smo bili torej prav vsi precej „nabiti“, nekoliko slabši položaj pa je bil s psihično pripravljenostjo ter s poznavanjem visokogorskih razmer in plezalno tehniko.

Naj mi nekateri oprostijo, toda mnogi, ki smo se udeležili odprave v Švico, nimamo zadostnega znanja o plezanju v gorah. Imamo mnogo dobrih alpinistov, ki bi nas lahko naučili dobre plezarije, in skrajni čas je, da ustanovimo alpinistični odsek in organiziramo plezalne tečaje.

O tem sem se pogovarjal zadnji dan izleta v Brigu z enim izmed najbolj znanih slovenskih alpinistov Tonetom Sazonovom – Tonačem, ki je tudi izrazil pripravljenost, da bi prevzel vodstvo takšnega tečaja.

Nič drugega kot zbuditi se bo treba, organizirati tečaj in alpinistični odsek; mladih ljudi, ki ljubijo gore, je v Iskri dovolj. Prepričan sem, da bi bilo dovolj zanimanja, seveda pa je – spet – denar tisti, ki bo krojil usodo. Če že imamo v Iskri denar za nekatere druge stvari, ga bomo gotovo našli tudi za alpinizem kot eno od oblik športno–rekreativne dejavnosti naših delavcev.

Nekaj dni pred odhodom smo imeli s Petračem in še nekaterimi vodniki zadnji sestanek. Na njem nam je vodja odprave sporočil dokončen načrt odprave, nam svetoval, kaj naj vzamemo s seboj, beseda pa je stekla tudi o denarju. V zvezi z denarjem in organizacijo izleta smo si lahko vsi na jasnem, da bi vse skupaj padlo v vodo, če ne bi bilo Bređe Jančarjeve, Janeza Šilca in Pavleta Jereba.

Nadaljevanje prihodnjič

L.D.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Igor Slavec – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisno - tiskarsko podjetje PRAVICA–DNEVNIK, Ljubljana

Razpis štipendij ZP Iskra

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
5 štipendij

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
1 štipendija – šibki tok

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
16 štipendij

ISKRA – INŠTITUT ZA PRODUKTIVNOST DELA IN METROLOGIJO LJUBLJANA

TOZD Inštitut za metrologijo Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija – ind. elektronika
4 štipendije – telekomunikacije
1 štipendija – merilno-regulacijska
1 štipendija – računalništvo

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
1 štipendija – teh. matematika
1 štipendija – tehnična fizika

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
4 štipendije – jaki tok
5 štipendij – šibki tok

ISKRA – CENTER ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV LJUBLJANA

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovna smer-infor.organizacijska usmeritev
1 štipendija – poslovna smer – proizvodna usmeritev

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA
1 štipendija – računalništvo
1 štipendija – organizacijska usmeritev